

AKKA/LAA

Ziņas

Atskatoties
uz
2021. gadu

3. lpp.

Noskaidroti
Autortiesību
bezgalības
balvas 2021
laureāti

10. lpp.

Ko
lemj
padome

11. lpp.

Autorskolai
durvis
vaļā

20. lpp.

Šopavasār Autora stipendijai apritēja 7 gadi.

Jāteic, tā uzņēmusi apgrīzienus – no stabiliem diviem konkursiem ik gadu tā 2021. gadā, COVID-19 pandēmijas dēļ, tika pie trim, un šogad būs jau četri konkursi – pateicoties tam, ka pērnvasar kopsapulce lēma Kultūras un izglītības fondā novirzīt 25% no atlīdzības, kas iekasēta par tukšajiem datu nesējiem.

Autora stipendijas drošais solis

Sabīne Indriksone-Moore, kadrs no topošā *Waterflower* dziesmas "Mycelium (Step By Step)" mūzikas video

Par dziesmas melodijas pamatu tika izmantotas notis, kas iegūtas no sēņu kapacitatīvajiem biodatiem (pārvēršot informāciju MIDI). Attēlā redzams rīks datu iegūšanai no mežā atrastām gailenēm – taču tālākais darbs notika studijā.

→ Turpinājums 12. lpp.

→ Turpinājums 10. lpp.

Kopš 1999. gada autoru biedrība AKKA/LAA apkopo ziņas par aizritējušā gadā visdažādāk un visvairāk veidos izmantotajiem darbiem, par ko autoriem iekasēta atlīdzība.

Noskaidroti Autortiesību bezgalības balvas 2021 laureāti

Prasīgs gads

Jau krietnu laiku esam ieskrējuši 2022. gadā, kas no austrumiem atpūtis tādus jautājumus, aiz kuriem pagājušā gada krenķi un nebūšanas pēkšņi vairs nešķiet tik būtiskas. Tagad, kad ik mirkli mēģinu rast sevī spēku, lai iztaisnotu muguru un nostātos man svarīgu vērtību pusē, es tomēr atgriezšos un paskatīšos, kā mums autoriem un mūsu organizācijai ir veicies laikā, kad dziedāt ukraiņu valodā, piegādāt automašīnas Ukrainas un mūsu brīvības aizstāvjiem vai kopīgi ziedot līdzekļus cilvēcībai vēl nešķita svarīgi.

2021. gads atnāca ar klusu pavasari, skanīgu vasaru un pavisam saīgušu rudeni un ziemu. Dažādie pandēmijas apkarošanas ierobežojumi šautīja Latvijas kultūras telpu tāpat kā rudens vētras Jūrkalnes stāvkrastu. Ja kādas trepes vētra nozog, cilvēki tās būvē no jauna. Apmēram tā izskatījās gads AKKA/LAA darbiniekiem. Garas stundas, saziņa un sarakste ar autoru darbu izmantotājiem – te pārtraucot, te atkal atjaunojot licences mūzikas atskaņošanai, kinofilmu izrādīšanai, koncertiem un citiem publiskiem pasākumiem. Gan jau daļa kopējā sabiedrības noskaņojuma īgni pārlaidās arī pār mūsu organizācijas cilvēku galvām.

Rudens izskaņā mēs atvadījāmies no mūsu izcilā kolēģa un AKKA/LAA padomes locekļa Mārtiņa Brauna. Man pietrūkst Mārtiņa cigaretes attālināto sapulču ekrānā. Viņa tiešuma un nebēdnīgā skatiena. Es zinu, ka man pietrūks arī iespējas nodzēst ugunsgrēkus aiz Mārtiņa atbildēm kolēģiem sociālajos tīklos. Bet mums ir Mārtiņa mūzika. Tik dažāda, ka ikvienam atradīsies savējā.

Par vienu no lielākajiem notikumiem Latvijas autortiesību vidē 2021. gadā noteikti jānosauc cīņa par datu nesēju saraksta atjaunošanu. Vienkārši izsakoties – ir tāds saraksts, kurā ar Ministru kabineta lēmumu tiek iekļautas ierīces un datu nesēji, kuros iespējams digitāli pavairot jeb kopēt legāli iegūtus aizsargātus darbus. Un par katru no šajā sarakstā iekļautajām vienībām tiek noteikta datu nesēja atlīdzība (DNA), kas produktu importētājiem vai ražotājiem jāatvēr atlīdzībai autoriem un izpildītājiem, lai to darbu kopēšana attiecīgajās ierīcēs nebūtu klajš intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums. Neizklausās vienkārši, bet tas nekas. Līdz šai cīņai sarakstā bija iekļauti datori un pat tādi novecojoši datu glabāšanas nesēji kā kompaktdiski. Bija

pienācis laiks sarakstu atjaunot un padarīt legālu, piemēram, mūzikas lejupielādēšanu telefonā. Jā, lielākajā daļā Eiropas valstu tas jau sen bija izdarīts, un arī mūsu kaimiņi jau bija pussoli priekšā.

Jau pāris gadu Latvijas Kultūras ministrijas ierēdņi tika strādājuši pie atjaunotā saraksta sagatavošanas un darba grupās ar ieinteresētajām pusēm mēģinājuši panākt vienošanos gan par sarakstā iekļaujamajām ierīcēm un datu nesējiem, gan arī par summu, kas par katru no šīm ierīcēm būtu jāsaņem autoriem un izpildītājiem. No saraksta tika svītroti kompaktdiski, bet tas tika papildināts ar datoru cietajiem diskkiem un mobilajiem telefoniem. Un, kā jau bija sagaidāms, tieši viedtelefonu iekļaušana sarakstā izraisīja vislielāko ažiotāžu un telekomunikāciju

**Vienkāršākais veids,
kā stiprināt savu
organizāciju, ir kļūt par
tās biedru.
Piedalīties pilnsapulcēs,
iesaistīties padomes
darbā un noteikt ceļu,
kurš autoru organizācijai
tālāk ejams.**

uzņēmumu lobija pretestību. Latvijas sarakstā mobilajiem telefoniem (tikai viedajiem) atlīdzības ailītē tika ierakstīts 1,5 eiro – summa, kas uz citu Eiropas valstu fona ir teju vai smieklīga, jo pat mūsu kaimiņzemēs tā ir vismaz trīskārt lielāka. Bet pat tas neatvērīnāja Latvijas datortirgotāju un telekomunikāciju organizāciju vēlmi nepieļaut saraksta atjaunošanu.

Maza atkāpe – ja nu tu lasi un domā, ka šis stāsts attiecas vien uz mūzikas un varbūt video autoriem, tā nav tiesa. Savu daļu no DNA saņem gan fotogrāfi un vizuālo darbu autori, gan literāti un horeogrāfi. To, kā sadalās DNA, var redzēt AKKA/LAA mājaslapā, meklētājā ierakstot “nesēja atlīdzība”.

Atgriežoties cīņas laukā, kur strādājām plecu pie pleca ar Kultūras ministriju un LaIPA pārstāvjiem un kur dažādās darba grupās un noslēdzošajā cīņas fāzē pat masu medijos Latvijas autoru virzienā tika raidīti arī aizskaroši vārdi, mums tomēr izdevās pārliecināt politiķus, ka arī Latvijas iedzīvotāji ir pelnījuši lietot savos telefonos

un citās ierīcēs paredzētās iespējas kopēt un pavairot autoru darbus legālā ceļā. Savukārt autori ir pelnījuši likumus, kas respektē autortiesības.

Kāpēc es tik gari par šo procesu rakstu? Jo tas kārtējo reizi izgaismoja tos jautājumus, kurus nereti vēlamies paslaucīt zem tepīka. Un būtiskākais no tiem – mēs, autori, joprojām neapzināmies un neesam gatavi iestāties par savām tiesībām. Bet ir arī labā ziņa – mums arī ne viss ir līdz sīkumam jāsaprot, jo daudz ko mūsu labā paveic mūsu organizācijas AKKA/LAA algotie profesionāļi. Tomēr ir viena lieta, kas mums reizi par visām reizēm būtu jāiemācās – AKKA/LAA ir mūsu pašu dibināta un vadīta organizācija. Tas, cik stipra būs AKKA/LAA, ir atkarīgs no mums visiem.

Vienkāršākais veids, kā stiprināt savu organizāciju, ir kļūt par tās biedru. Piedalīties pilnsapulcēs, iesaistīties padomes darbā un noteikt ceļu, kurš autoru organizācijai tālāk ejams. Mums priekšā ir milzums izaicinājumu, kas saistīti ar interneta un mākoņtehnoloģiju attīstību. AKKA/LAA ir autoru spogulis. Varbūt tieši te ir īstais brīdis pieminēt tos autorus, kas visdrosmīgāk metās spoguļi spodrināt, kad tas bija nepieciešams DNA cīņās. Vislielāko paldies par pozitīvu iznākumu šajā procesā ir pelnījuši Juris Millers, Kārlis Būmeisters, Guntars Račs, Ralfs Eilands, Zigmaris Liepiņš un citi, kurus es te ātrumā varu pieminēt nosaukt. Atsevišķs un īpašs paldies jāsauc AKKA/LAA Juridiskās nodaļas vadītājam Imantam Belogrīvam, kura darbs ne tikai šajā reizē ir bijis īpaši nozīmīgs autoriem labvēlīga iznākuma nodrošināšanā.

Tāds prasīgs gads. Un mēs tam tikām cauri ar godu. Arī šogad mēs varam lepoties. Latvijas autoru vārdā esam pārskaitījuši 50 000 eiro Ukrainas atbalstam un kopā ar partneriem sākuši īstenot projektu par izglītojošas platformas *Autorskola.lv* radīšanu. Bet par to nākamreiz.

Lai radoši!

Kārlis Kazāks,
AKKA/LAA prezidents

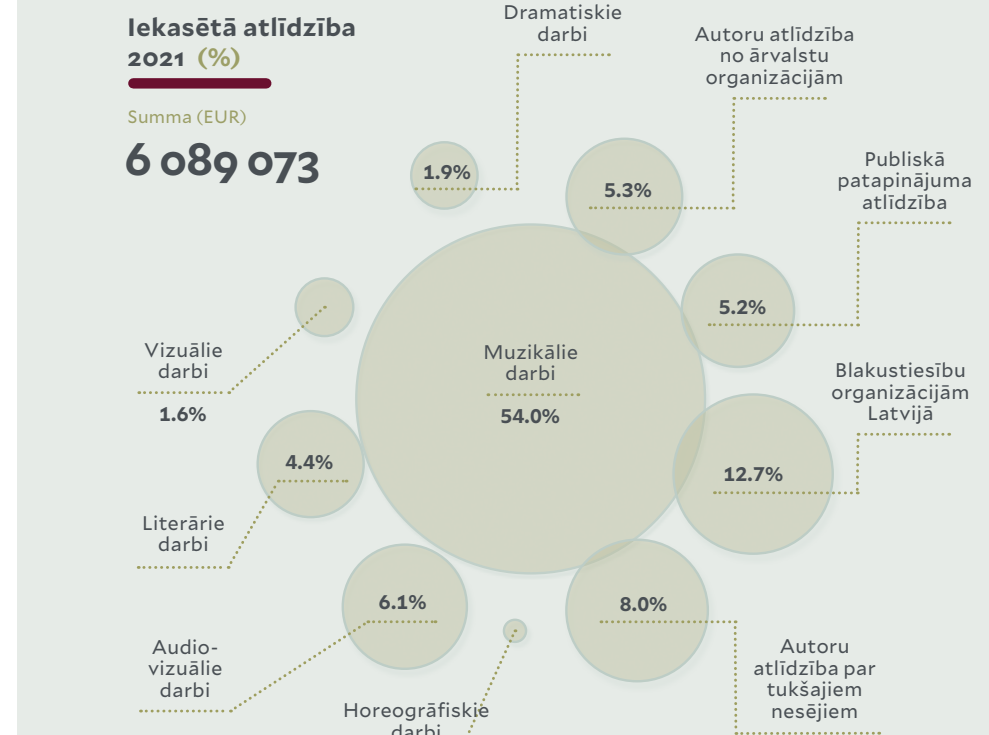
Atskatoties uz 2021. gadu

Aizgājušais gads bija sestais labākais mūsu biedrības 28 pastāvēšanas gadu vēsturē, neraugoties uz daudziem objektīviem un būtiskiem ierobežojumiem autoru darbu izmantojumam atsevišķos veidos. Biedrības iekasētā atlīdzība pārsniedza 6 miljonus eiro.

87,29% no atlīdzības kopējā apjoma veido autoriem savāktā atlīdzība, bet 12,71% no savāktās atlīdzības saņēma blakustiesību īpašnieki.

Kā redzams, lielākās autoratlīdzības summas iekasētas par muzikālo, literāro, audiovizuālo darbu lietojumu un arī par Latvijas autoru darbu izmantojumu ārvalstīs.

2021. gadā AKKA/LAA pārstāvēto tiesību īpašnieku līgumu skaits papildinājās ar 144 autoru un 57 autoru mantinieku līgumiem, un 31. decembrī AKKA/LAA saskaņā ar tiešajiem pārvaldījuma līgumiem pārstāvēja 6 796 Latvijas tiesību īpašniekus un gandrīz 4,5 miljonus ārvalstu tiesību īpašniekus,

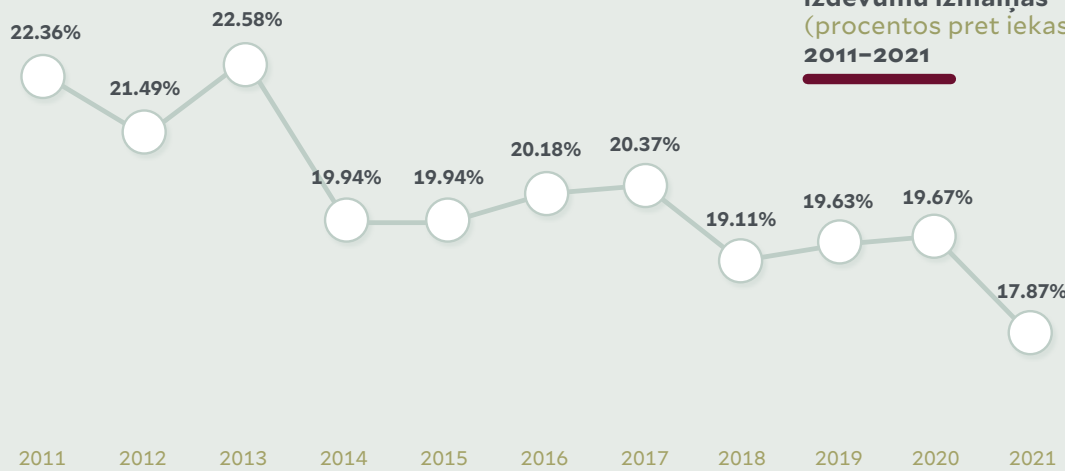
pamatojoties uz vairāk nekā 220 ārvalstu autoru organizāciju pārstāvniecības līgumiem. Pavisam autoru biedrība saskaņā ar tiešajiem pārvaldības līgumiem pa darbu veidiem administrēja 5 192 muzikālo darbu līgumus, 2 233 literāro darbu, 1 086 – dramatisko darbu, 781 – muzikāli dramatisko darbu, 900 vizuālo darbu, 773 audiovizuālo darbu, 554 horeogrāfisko darbu un 491 fotogrāfisko darbu līgumus.

Pamatojoties uz līgumiem ar Latvijas blakustiesību organizācijām, atsevišķos tiesību veidos AKKA/LAA

pārstāvēja arī Latvijas Izpildītāju un producentu apvienību (LaIPA), Latvijas Kinoproducentu asociāciju (LKPA) un Latvijas Profesionālo aktieru apvienību (LaPAA).

Kopš 2004. gada 1. maija mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma veikšanai nepieciešama Kultūras ministrijas izsniegta atļauja. Kultūras ministrija ir izvērtējusi darbību, ko veic AKKA/LAA, kas pārstāv visu žanru mākslas un literatūras darbu autorus, un izsniegusi visas nepieciešamās atļaujas mantisko tiesību kolektīvajam pārvaldījumam.

Autortiesību pārvaldījuma izdevumu izmaiņas (procentos pret iekasēto atlīdzību) 2011–2021

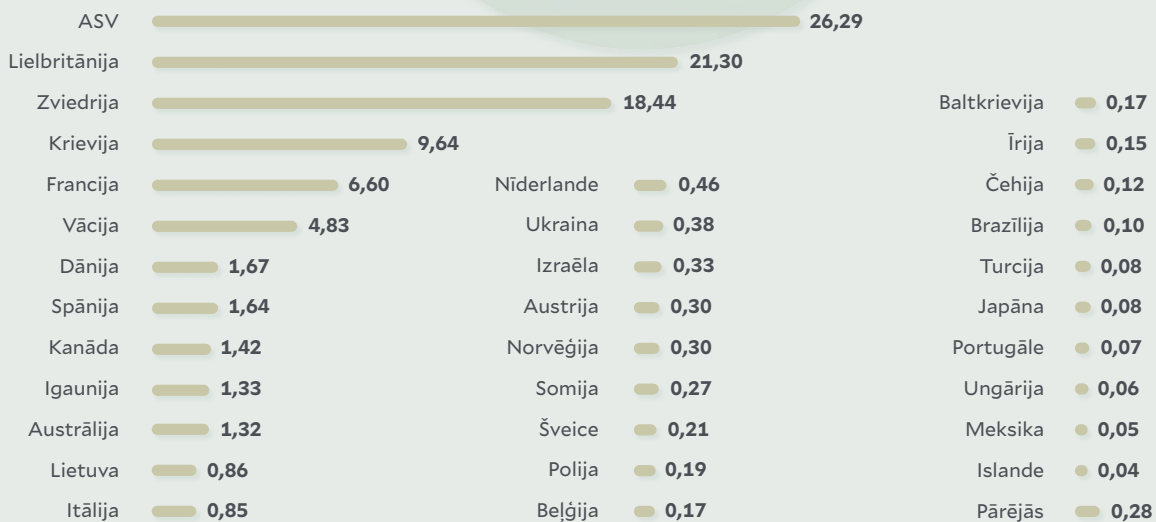

Ziņas

Ārvalstu autoriem no Latvijas 2021 (%)

Summa (EUR)

1 907 346

2021. gadā AKKA/LAA tiesību īpašnieku darbu datubāze papildinājās ar 122 309 jauniem darbiem, no kuriem 107 314 bija gan ārzemju, gan Latvijas autoru muzikālie darbi, kurus atskaņo Latvijā. AVIS datubāzē tika apstrādātas 23 554 darbu lietotāju atskaites – programmas, kurās tika identificēti jeb apstrādāti 67 999 audiovizuālie darbi, 36 726 literārie darbi, 13 269 horeogrāfiskie darbi, 9 010 dramatiskie darbi, 3 466 vizuālie darbi, 916 596 muzikālie darbi.

2021. gadā AKKA/LAA savu darbu pamatā veica attālināti, saskaņā ar tobrīd spēkā esošajiem valdības norādījumiem tika ierobežota vai pilnībā apturēta apmeklētāju un darbinieku plūsma, ieviešot stingrus kontaktēšanās drošības noteikumus. Taču visa gada laikā AKKA/LAA turpināja slēgt pārstāvības līgumus ar autoriem un ārvalstu māsu organizācijām, licencēja autoru darbu izmantošanu, iekasēja atlīdzību, sadalīja iekasēto saskaņā ar saņemtajām programmām un izmaksāja atlīdzību tiesību īpašniekiem. Lai darbinieki varētu pilnvērtīgi strādāt no mājām, jau iepriekšējā gadā tika nodrošināti portatīvie datori un efektīvs pieslēgums darba datubāzēm.

Līdz ar to netika apturēts ne licencēšanas nodaļu, ne Dokumentācijas un sadales nodaļas, ne citu nodaļu darbs.

Par muzikālo, literāro un horeogrāfisko darbu izmantojumu publiskā izpildījumā 2021. gadā iekasēti 1 200 131 EUR, tajā skaitā 373 080 EUR par izpildījumu mākslinieku priekšnesumā, 801 790 EUR par ierakstu mūzikas atskaņojumu publiskās vietās un 25 261 EUR par mūzikas publisko izpildījumu, demonstrējot filmas. Attiecībā pret 2020. gadu iekasēts par 667 299 EUR mazāk jeb atlīdzība iekasēta 64,2% apmērā no iepriekšējā gada ieņēmuma.

2021. gadā vīrusa Covid-19 pandēmijas apkarošanai noteiktie saimnieciskās darbības ierobežojumi un aizliegumi negatīvi ietekmēja nozares, kurās tradicionāli atskaņo ierakstu mūziku. Muzikālo darbu nodaļa viņveidīgi apturēja un atkal atjaunoja tirdzniecības, izmitināšanas, ēdināšanas un izklaides nozaru uzņēmumiem izsniegto licenču līgumu darbību un katram licenciātam manuāli veica maksājamās autoratlīdzības korekcijas un pārrēķinus, ņemot vērā piespiedu pilnīgu vai daļēju dīkstāves periodu. Distancēšanās un pakalpojumu sniegšanas ierobežojumiem saglabājoties arī 2021. gadā, ēdināšanas uzņēmumi

nesteidzās atvērt klientu zāles, bet turpināja praktizēt ēdienu izsniegšanu līdzņemšanai vai piegādi uz mājām. Klientiem klātienē uzturoties tikai īsu brīdi, šie ēdināšanas uzņēmumi atteicās no mūzikas atskaņošanas. Nepārtikas tirdzniecības veikali, kuri jau 2020. gadā pārstrukturēja savu darbību, piedāvājot pircējiem iespēju preces iegādāties tiešsaistē, un samazināja fizisko veikalu skaitu, iepirkšanos klātienē 2021. gadā neatjaunoja. Ierobežotas klientu plūsmas un apgrozījuma samazinājuma apstākļos no mūzikas atskaņošanas turpināja atteikties skaistumkopšanas nozares uzņēmumi. Izklaides un atpūtas nozares – klubu, spēļu zāļu – darbība 2021. gadā vairākkārt tika ierobežota, gan regulējot to darba laiku, gan darbību aizliedzot vispār, un līdz gada beigām šī joma tā arī neatjaunoja darbību. 2021. gadā Muzikālo darbu nodaļa regulāri monitorēja pakalpojumu sniedzēju segmentu, apzinot tos licenciātus, kuri darbību pārtraukuši paši, uzņēmuma saimnieciskā darbība apturēta ar Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu vai pasludināts maksātnespējas process. Šiem uzņēmumiem licences līgumu darbība tika pārtraukta pēc AKKA/LAA iniciatīvas.

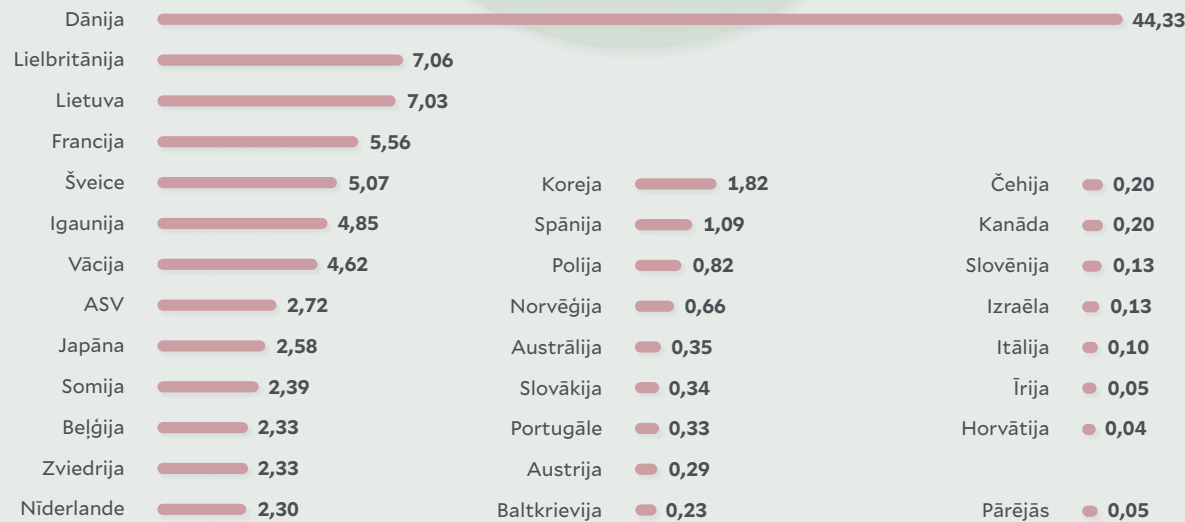
Publiskais izpildījums ir orientēts uz klausītāju un skatītāju. 2021. gadā pilnīgs

Ziņas

Latvijas autoriem no ārzemēm 2021 (%)

Summa (EUR)

322 954

koncertu rīkošanas aizliegums mijās ar iespējām ierobežotam klausītāju skaitam publiskus pasākumus apmeklēt klātienē, ievērojot drošības prasības. Tika atcelti vai pat vairākkārt pārcelti koncerti, lielākie vasaras mūzikas festivāli, pilsētu svētki. Savukārt notikušajos koncertos sabiedrības atsaucība bija piesardzīga, lielākoties nesanāca pat atļautais apmeklētāju skaits. Koncertorganizācijas pārorientējās, paplašinot piedāvājumu noskatīties koncertprogrammas tiešsaistē. Koncertorganizāciju eksistenci lielā mērā nodrošina ieņēmumi no klausītāju iegādātajām biļetēm, un daudzi nevalstiskā sektora uzņēmēji praktizē iepriekšējo projektu izmaksu segšanu ar nākamo projektu biļešu ieņēmumiem. Situācijas dēļ iztrūkstot plānotajiem ieņēmumiem, vairākas koncertorganizācijas divus gadus nav varējušas apmaksāt AKKA/LAA izrakstītos rēķinus.

Koncertu un pasākumu nozarē 2021. gada otrajā pusē daudz laika tika veltīts pašvaldību kultūras centru segmentam. Latvijā 2021. gadā darbojās 558 kultūras nami, ko dibinājušas pašvaldības. Pēc pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas jaunā novadu pārvalde uzsāka kultūras iestāžu tīkla optimizāciju, katrā novadā veidojot atšķirīgas pārvaldes

formas. Lai nodrošinātu licences līgumu pēctecību jaunveidotajām struktūrām, sarunas par līgumu slēgšanu tika uzsāktas jau augustā.

Filmu demonstrēšanas nozarē 2021. gadā kinoteātru darbība tika gan pārtraukta, gan arī ierobežots skatītāju skaits. Gada nogalē Rīgā tika atklāts jauns kinoteātris *Apollo Kino Plaza*, savukārt Daugavpilī kinoteātris slēgts. Vairāki filmu festivāli pārcēlās virtuālajā vidē.

2021. gadā Muzikālo darbu nodaļa turpināja pilnveidot licencēšanas procesu vadību, pakāpeniski pārejot uz licenciātu atskaišu iesniegšanu elektroniskā formātā, kas ļauj mazināt administratīvās izmaksas.

Audiovizuālo darbu nodaļa administrē Latvijā uzņemto filmu izmantojumu publiskā izpildījumā, to raidīšanu ēterā, publiskošanu tiešsaistē un reproducēšanu (tajā skaitā arī filmu fragmentu iekļaušanu jaunos audiovizuālos un skatuves darbos). 2021. gadā nodaļa iekasēja 96 781 EUR, kas ir par 4 643 EUR jeb 4,57 % mazāk nekā 2020. gadā, kurš ieņēmumu ziņā bija rekorda gads. Pēc ievērojamā pieauguma iepriekšējā gadā, kad krīzes apstākļos valsts sniedza atbalstu vietējo autoru darbu izmantošanai LTV, šī summa ir kritusies

(salīdzinājumam – 2020. gadā 80 265 EUR). Par filmu publisku demonstrēšanu iekasēti 1 821 EUR, kas joprojām ierobežoto publisko pasākumu dēļ nozīmē šīs pozīcijas ievērojamu samazināšanos. Summa par audiovizuālo darbu publiskošanu tiešsaistē ir nostabilizējusies, 2021. gadā sasniedzot 7 300 EUR, tomēr jāturpina darbs pie atlīdzības iekasēšanas par filmu izmantošanu tiešsaistē. Pateicoties producentu aktivitātei, ievērojami palielinājās par filmu fragmentu reproducēšanu iekasētās atlīdzības apjoms, kas 2021. gadā sasniedza EUR 12 383 jeb pieauga par 23,34%.

Mediju nodaļa administrē muzikālo darbu izmantojumu elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, tos raidot radio un televīzijā un izplatot kabeļtelevīzijās un slēgtās interneta protokola televīzijās. Tā administrē arī autoru darbu reproducēšanu tukšajos datu nesējos un izmantojumu tiešsaistē.

2021. gadā nodaļa kopumā iekasēja 2 672 458 EUR. Iekasētā atlīdzība, ja to salīdzinām ar iepriekšējo gadu, samazinājās par 32%. Šāds samazinājums galvenokārt atspoguļo to, ka 2021. gadā nodaļas ieņēmumus nepapildināja tiesvedības ceļā iegūti līdzekļi

Par situāciju attiecībā ar Krievijas Federācijas autoru biedrību RAO

17. lpp.

Ziņas

un arī uz izlīgumu pamata tika iekasēta salīdzinoši mazāka atlīdzība, kas savukārt veidoja ievērojamu daļu nodaļas ieņēmumu 2020. gadā.

Lielākie nodaļas ieņēmumi 2021. gadā, tāpat kā iepriekš, tika gūti no darbu retranslēšanas un mūzikas raidīšanas TV. 2021. gadā ieņēmumi no muzikālo darbu reproducēšanas un padarīšanas par pieejamiem palika aptuveni iepriekšējā gada līmenī. Lai gan ieņēmumi, kas gūti no reproducēšanas nesējos, turpināja kristies, šo kritumu kompensēja atlīdzība, ko nodaļa iekasēja par muzikālo darbu izmantojumu tiešsaistes pasākumos.

Literāro un dramatisko darbu nodaļa izsniedz licences un iekasē autoriem atlīdzību gan par literāro darbu izmantojumu (publicēšanu, reproducēšanu, raidīšanu, izmantojumu internetā), gan dramatisko darbu izmantojumu (publisko izpildījumu teātros, reproducēšanu, raidīšanu, izmantojumu internetā). Nodaļa licencē arī muzikālo darbu publicēšanu grafiskā formātā jeb nošu izdošanu un to izmantojumu internetā. Savukārt, izsniedzot licences autoru darbu izmantojumam iestudējumos, tiek

licencēts ne tikai tekstu (lugu, literāro darbu), bet arī muzikālo darbu (muzikāli dramatisko darbu, speciāli rakstītas mūzikas un jau esošu muzikālu darbu), horeogrāfisku un scenogrāfisku darbu (scenogrāfijas un kostīmu) izmantojums teātra iestudējumos, tāpat šo iestudējumu ieraksti (reproducēšana) un to raidīšana un izmantojums internetā. Nodaļa iekasē autoratlīdzību arī par horeogrāfisko darbu raidīšanu televīzijā.

Literāro un dramatisko darbu nodaļa literāro un muzikālo darbu izdevējiem 2021. gadā izsniedza 125 licences, kas ir nedaudz vairāk nekā 2020. gadā, kad tika izsniegtas 123 licences. Daudz licenču izsniegts autoru darbu fragmentu izmantojumam citu autoru grāmatās. Preses izdevumu sektorā bez sludinājumu publikācijām pieauga literāro darbu publicēšana un parādījās jauni licenču ņēmēji, piemēram, žurnāli “Žoklis”, “*I’mperfect*”, “*Ir*”. Literārie darbi tika publicēti arī pašvaldību izdevumos, vides objektos, bukletos, filmu pirmizrāžu programmiņās. Licencēti

2021. gadā AKKA/LAA datubāzē AVIS tika apstrādātas 23 554 darbu lietotāju atskaites – programmas, kurās tika identificēti jeb apstrādāti 67 999 audiovizuālie darbi,

36 726 literārie darbi,
13 269 horeogrāfiskie darbi,
9 010 dramatiskie darbi,
3 466 vizuālie darbi,
916 596 muzikālie darbi.

arī darbu publicējumi mazākumtautību mācību grāmatās. Salīdzinot no izdevniecībām savāktās atlīdzības dinamiku pēdējo divu gadu laikā, vērojams iekasētās autoratlīdzības neliels

kritums – 2020. gadā tika iekasēti 18 283 EUR, bet 2021. gadā – 18 249 EUR, attiecīgi par literāro darbu publicēšanu – 14 024 EUR, bet par muzikālo darbu (nošu) publicēšanu – 4 225 EUR.

Diemžēl saglabājās pandēmijas raisītie publisko izrāžu ierobežojumi un pat pilnīga darbības apstāšanās, teātriem izsniegto licenču skaita un iekasētās atlīdzības ziņā joprojām vērojams būtisks kritums. Kopumā teātriem 2021. gadā izsniegtas 119 licences (2020. gadā – 180), savukārt iekasētā atlīdzība bija vairāk nekā uz pusi mazāka – 89 215 EUR (attiecīgi par dramatiskajiem darbiem 69 806 EUR un par muzikālajiem darbiem iestudējumos – 19 409 EUR). Daļu iekasētās atlīdzības veidoja avansa maksājumi par teātru iecerētajiem ārvalstu autoru darbu iestudējumiem, bet pirmizrādes pavasarī notika bez skatītājiem, un tikai vasarā un agrā rudenī teātru dzīve lēnām atsākās, lai ziemā atkal tiktu slēgta. Pērnā gada pavasarī piedzīvojām līdz šim nekad nebijušu situāciju, piemēram, aprīlī vispār nebija maksājumu par teātra izrādēm, jo tādas nenotika.

Tā kā publiskais izpildījums tika būtiski ierobežots vai pat pilnībā pārtraukts, daļa izmantojuma pārcēlās uz digitālo vidi, vispirms dažādu darbu ierakstu formātā. Turpinājās arī darbs pie literāro darbu lasījumu ierakstiem, ko veica gan teātru aktieri, gan individuāli izmantotāji. Par literāro darbu reproducēšanu tika izsniegtas 39 licences, iekasēti 1 974 EUR. Savukārt jauniem teātra izrāžu ierakstiem vai iepriekš veikto ierakstu legalizācijai tika izsniegtas 30 licences. Teātri arvien plašāk paši veidoja savu iestudējumu ierakstus, sevišķi izcēlās Latvijas Leļļu teātris un Liepājas

Ziņas

Leļļu teātris. Tādējādi bija vērojams arī nozīmīgs iekasētās atlīdzības pieaugums, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu divkāršojās – 6 917 EUR (2020. gadā 3 016 EUR).

Stabils saglabājās autoru darbu izmantojums digitālajā vidē, tāpat arī izsniegto licenču un iekasētās autoratlīdzības apjoms. AKKA/LAA pārstāvēto autoru literāro un muzikālo darbu izmantošanai internetā grafiskā (nošu) formātā tika izsniegtas 92 licences (2020. gadā – 95), 12 548 EUR iekasēti par literāro darbu izmantojumu un 272 EUR par nošu izmantojumu. Savukārt par teātra iestudējumu ierakstu izmantojumu e-vidē izsniegtas 57 licences, un iekasētā atlīdzība pārsniedza 17 644 EUR. Profesionālie teātri vairs nepiedāvāja skatītājiem bezmaksas iestudējumu ierakstus, maksas izrāžu skatīšanās caur www.bilesuparadize.lv u.c. platformām tika piedāvāta uz ilgāku termiņu, nekā tas bija vērojams 2020. gadā.

Par dramatisko darbu (iestudējumu) raidīšanu televīzijā iekasēti 23 284 EUR,

Izmaksātā atlīdzība**2021 (%)**

Summa (EUR), ieskaitot ienākuma nodokli

4 391 311

Latvijā izmaksātā atlīdzība (EUR)

2 483 965

Ārvalstīs izmaksātā atlīdzība (EUR)

1 907 346

Latvijas mūzikas, literāro, dramatisko, vizuālo, audiovizuālo un horeogrāfisko darbu autoriem un izdevējiem

Mūzikas izpildītājiem un producentiem	49.75%	Filmu producentiem	0.75%	Izpildītājiem – aktieriem	0.75%
	5.32%		0.75%		0.75%

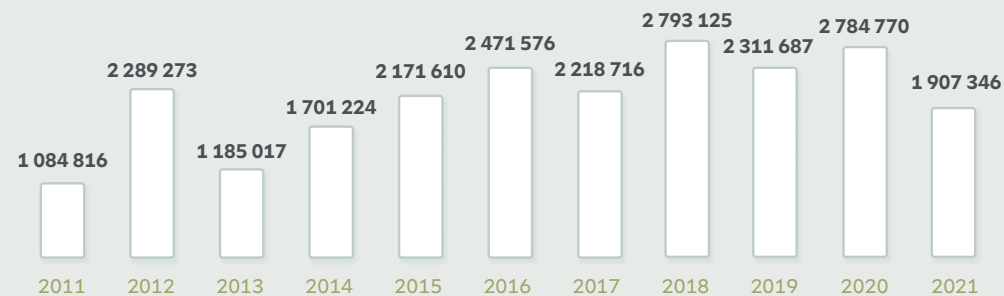
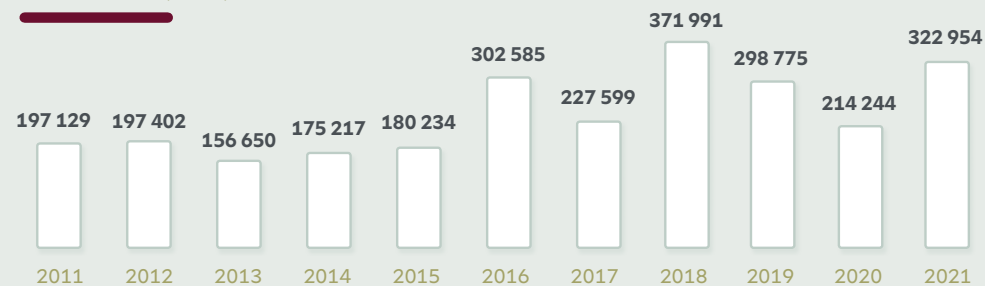
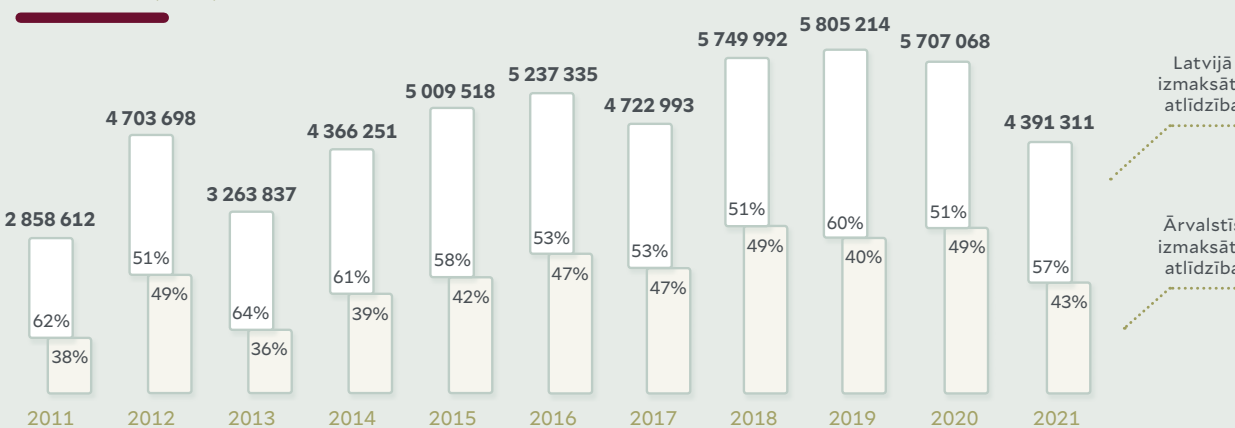
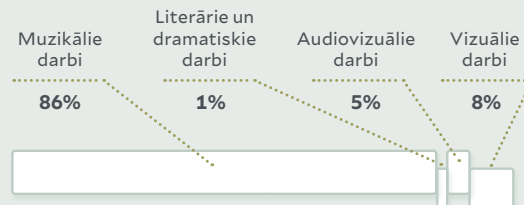
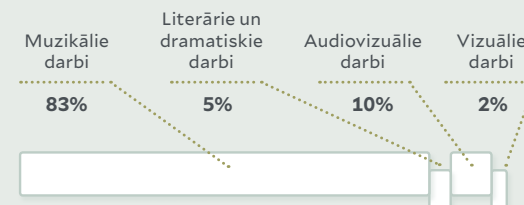
Ārvalstu autoru kolektīvā pārvaldījuma organizācijām

43.43%

par literārajiem darbiem – 688 EUR, par horeogrāfiskajiem darbiem – 2 089 EUR.

Vizuālo darbu nodaļa administrē vizuālo un fotogrāfisko darbu plašo un daudzveidīgo izmantojumu – reproducēšanu dažādās publikācijās (grāmatās, preses izdevumos, brošūrās, izstāžu katalogos u.t.t.), plakātos, uz

dažādiem materiāliem, reproducēšanu, filmās, arī reprodukciju izmantojumu iestudējumos, demonstrēšanu televīzijā un publiskošanu internetā. Nodaļas pārziņā ir arī vizuālo darbu tālākpārdošanas atlīdzības iekasēšana un sadale, tā sadala arī atlīdzību par vizuālo darbu retranslēšanu kabeļtelevīzijās un tukšajos datu nesējos.

Ārvalstu autoriem no Latvijas 2011–2021 (EUR)**Latvijas autoriem no ārzemēm 2011–2021 (EUR)****Izmaksātās atlīdzības summas 2011–2021 (EUR)****Latvijas autoriem no ārzemēm pa darbu veidiem 2021 (%)****Ārvalstu autoriem no Latvijas pa darbu veidiem 2021 (%)**

Gleznu un fotogrāfiju autoriem 2021. gadā savākta atlīdzība 99 101 EUR apmērā, tajā skaitā 53 644 EUR sadalīti par darbu retranslēšanu kabeļtelevīzijās.

2021. gadā turpināja pieaugt izsniegto licenču skaits par gleznu un fotogrāfiju publiskošanu internetā, savāktā atlīdzība 4 000 EUR apmērā bija gandrīz 2 reizes lielāka nekā 2020. gadā. Vizuālos darbus izmanto gan mājaslapās un sociālo tīklu kontos, gan *YouTube* kanālos. Parādījās tendence veidot digitālus mācību līdzekļus, un arī tādos tiek iekļauti vizuālie darbi.

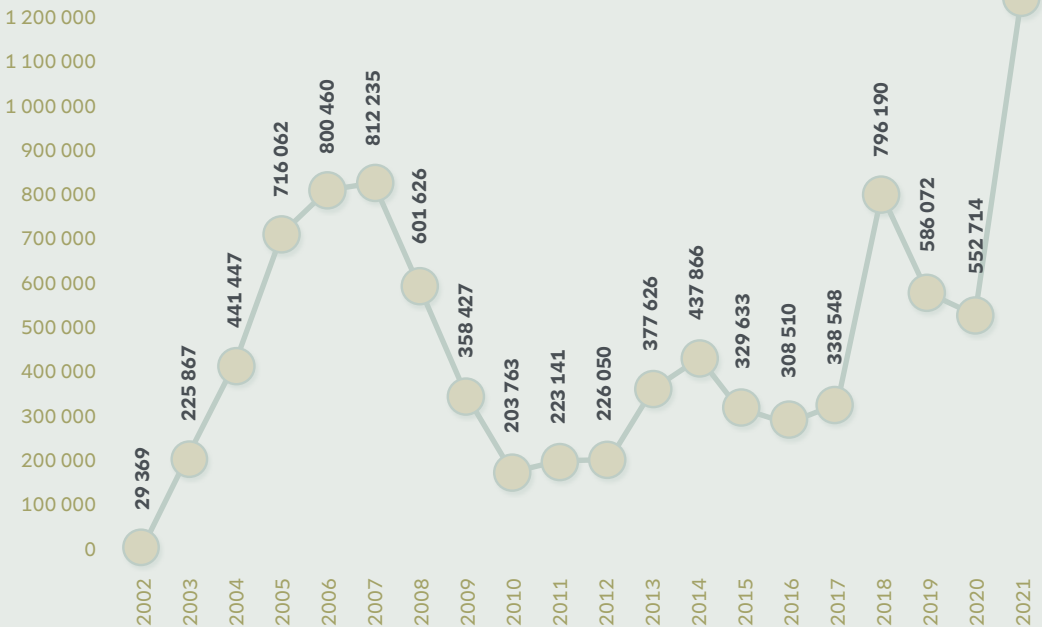
Vizuālo darbu tālākpārdošana acīmredzami uz ilgāku laiku paliek tiešsaistē, un zīmīgi, ka izsolēs pārdoto mākslasdarbu skaits palielinājās, tāpat kā tālākpārdošanas atlīdzība: salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu par apmēram 20% – 26 500 EUR.

Vizuālo darbu demonstrēšana un raidīšana televīzijās saglabājās apmēram tādā pašā apjomā kā 2020. gadā, darbu reproducēšana (plakātos, tukšajos nesējos) samazinājās.

Vairāk licenču tika izsniegts par darbu demonstrēšanu uz ekrāna, jo 2021. gadā kaut palēnām, tomēr atsākās publiskie pasākumi, un darbi tika demonstrēti arī publiski brīvi pieejamās vietās.

Iekasētā atlīdzība par tukšajiem nesējiem 2002–2021 (EUR)

(Autortiesību un blakustiesību īpašniekiem)

Publiskā patapinājuma nodaļa

administrē autoru (to skaitā teksta autoru, tulkotāju, mākslinieku, sastādītāju) un producentu tiesības uz atlīdzību par viņu darbu, fonogrammu un filmu kopiju publisko patapinājumu Latvijas bibliotēkās. 2021. gadā par darbu publisko patapinājumu 2020. gadā no LR Kultūras ministrijas tika saņemti 316 185 EUR, kas bija par 5 891 EUR jeb 5,19% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Aizvadītajā gadā informāciju par saviem bibliotēkās patapinātajiem darbiem iesniedza 118 autori, to skaitā 30 autori savus darbus publiskā patapinājuma atlīdzības saņemšanai pieteica pirmoreiz. Atlīdzības sadalei nepieciešamā informācija par konkrētu autoru darbu izsniegumiem tika apkopota 129 Latvijas bibliotēkās un bibliotēku filiālēs,

Salīdzinājumā ar 2020. gadu nesēju atlīdzības iekasēšanas ieņēmumi par 2021. gadu ir pieauguši par nedaudz vairāk kā 128%. Šis pieaugums saistīts ar Ministru kabineta noteikumu grozījumiem, kas stājās spēkā 2021. gada 14. aprīlī

uzskaitīti izsniegumi 23 615 grāmatām, 181 filmai, 493 nošu izdevumiem un 971 fonogrammai. Kopumā par grāmatu, nošu, fonogrammu un filmu kopiju izsniegumiem tika sadalīti 273 243 EUR. No šīs summas 269 519 EUR saņēma autori, bet 3 724 EUR – blakustiesību īpašnieki. No autoriem sadalītās summas 97,69 % saņēma grāmatu autori.

Nesēju atlīdzības nodaļa iekasē atlīdzību par tukšajiem materiālajiem nesējiem, kas tiek importēti Latvijas teritorijā. Atlīdzības lielumu, iekārtas, par kurām jāmaksā atlīdzība, un atlīdzību saņemošās tiesību subjektu grupas nosaka Ministru kabineta noteikumi nr. 321.

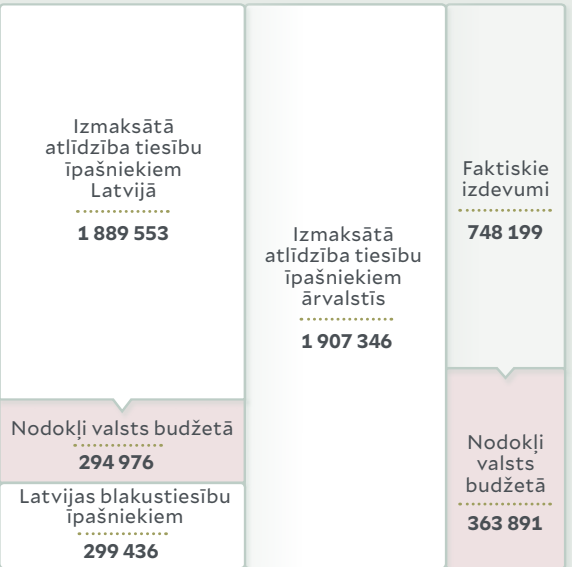
Salīdzinājumā ar 2020. gadu nesēju atlīdzības iekasēšanas ieņēmumi par 2021. gadu ir pieauguši par nedaudz vairāk kā 128%. Šis pieaugums saistīts ar Ministru kabineta noteikumu grozījumiem, kas stājās spēkā 2021. gada 14. aprīlī, datu cietajiem diskkiem, visu veidu datoru cietajiem diskkiem un viedtālruniem.

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem nr. 321, 2021. gadā iekasēto atlīdzību par tukšajiem materiālajiem nesējiem, atskaitot administrēšanas

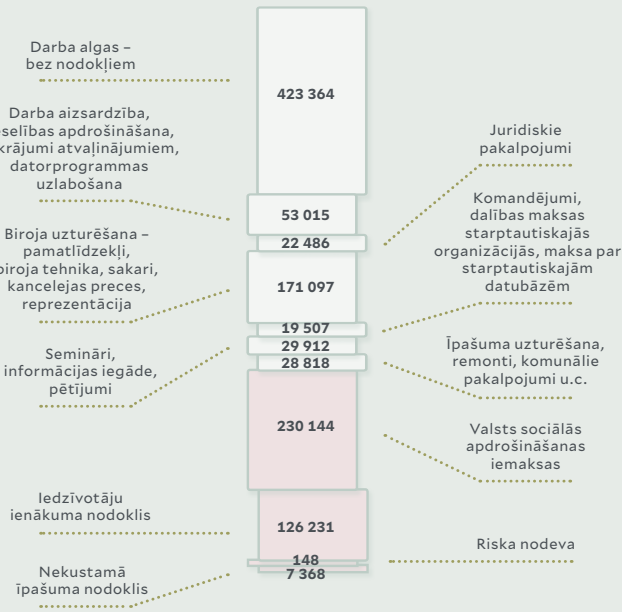
faktiskos izdevumus, AKKA/LAA tiesību īpašnieku grupām sadalīja 2022. gada februārī.

Saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un AKKA/LAA kopsapulces lēmumu izmantot gan pilna apjoma programmas, gan analogās, gan izlases programmas. No koncertiem un lielajām raidorganizācijām iekasēto atlīdzību sadalījām, izmantojot pilna apjoma programmas, nesēja atlīdzību dalījām, izmantojot kompilētās analogās programmas, atlīdzību par mehāniskās mūzikas publisku izpildījumu sadalījām, izmantojot gan analogās, gan izlases programmas.

2021. gadā izmaksātā atlīdzība / nodokļi / faktiskie izdevumi (EUR)

Faktiskie izdevumi (EUR)

2021. gadā AKKA/LAA Latvijas autoriem un izdevējiem atlīdzībā (ieskaitot ienākuma nodokli) izmaksājusi 2,18 miljonus, ārvalstu autortiesību organizācijām – 1,9 miljonus, mūzikas izpildītājiem un producentiem Latvijā – 233 tūkstošus, filmu producentiem Latvijā – 32,9 tūkstošus, izpildītājiem (aktieriem) Latvijā – 32,9 tūkstošus EUR.

Milzīgo biedrības darbu 2021. gadā veica 9 padomes locekļi (Mārtiņš Brauns līdz 24.11.2021) un 34 darbinieki, no kuriem 25 darbinieki dara unikālu darbu, ko Latvijā neviens neveic.

Kopējie administrēšanas atskaitījumi jeb faktiskie izdevumi 2021. gadā bija 17,87% no ieņēmumiem, par 1,8% mazāki nekā iepriekšējā gadā, mazākie kopš 2009. gada.

AKKA/LAA 2021. gadu beigusi ar EUR 7 000 lielu ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem.

Biedrības AKKA/LAA pilns 2021. gada pārskats un zvērinātā revidenta ziņojums elektroniski iesniegts VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā. Pārskats par AKKA/LAA savākto un autoriem sadalīto atlīdzību iesniegts Starptautiskās autoru un komponistu biedrību konfederācijas (CISAC) sekretariātam. Gada pārskats publiskots arī AKKA/LAA mājaslapā.

Dr.philol.
Inese Paklone,
AKKA/LAA izpilddirektore

2017. gada 14. oktobrī AKKA/LAA dalībnieku kopsapulce lēma, ka biedrības Kultūras un izglītības (KI) fondu veidos nepieprasītā atlīdzība, proti, tā, kuras saņēmējs nav noskaidrots trīs gadu laikā pēc darba izmantošanas.

2021. gada 30. augustā dalībnieku kopsapulce lēma, ka Kultūras un izglītības (KI) fondā novirzīs arī 25% no atlīdzības, kas iekasēta par tukšajiem datu nesējiem un reproducēšanai izmantojamām iekārtām.

Uzkrātos fonda līdzekļus izlieto saskaņā ar KI fonda noteikumiem. KI fonda līdzekļu izlietojumu 2021. gadā AKKA/LAA padome apstiprināja savā sēdē 2022. gada 20. janvārī. Fonda līdzekļu atlikums 2021. gada 31. decembrī bija 259 092 EUR.

Līdzekļu esamība fondā radija iespēju Autora stipendiju skaitu 2021. gadā palielināt, pieteikšanos izsludinot trīsreiz gadā, 2022. gadā – jau četrreiz.

Atskaite par Kultūras un izglītības (KI) fonda līdzekļu apgrozījumu 2021. gadā (EUR)

Atlikums uz 31.12.2020. 178 845.54

KI fonda faktiskie ieņēmumi 2021. gadā, 173 573.28
tai skaitā:
25% no nesēju atlīdzības 114 353.58
neizmaksājamā atlīdzība 59 219.70

KOPĀ : 352 418.82

KI fonda faktiskie izdevumi 2021. gadā

Bīļetena “AKKA/LAA Ziņas” izdošana (1 numurs), informatīvo materiālu veidošana, publicēšana, izsūtīšana 3 228.58
Autortiesību bezgalības balvas–2021 5 095.69
KI fonda projektu vadība 11 706.62
Autortiesību muzeja uzturēšanas izdevumi 741.60
Mājaslapas uzlabošanas, uzturēšanas izdevumi 104.40
Izglītojošu semināru, pasākumu organizēšana un vadīšana 350.03
Autoru stipendijas 68 600.00
“Par legālu saturu” biedra nauda 3 500.00

KOPĀ : 93 326.96

Atlikums uz 31.12.2021. 259 091.86

Noskaidroti Autortiesību bezgalības balvas 2021 laureāti

Kopš 1999. gada autoru biedrība AKKA/LAA apkopo ziņas par aizritējušā gadā visdažādāk un visvairāk veidos izmantotajiem darbiem, par ko autoriem iekasēta atlīdzība. Tagad to ļauj darīt vienotās informācijas sistēma AVIS.

AKKA/LAA pārstāv visas radošās nozares – mūzikas, filmu, stāstu, lugu, vizuālo darbu un deju autorus. Par darbu izmantojumu 2021. gadā Autortiesību bezgalības balvu decembrī saņēma:

rakstniece un dramaturģe **Inga Ābele – par lugu “Sala”**, kas iestudēta Jaunajā Rīgas teātrī 2009. gadā, Vecpilsētas teātrī 2018. gadā, ar nosaukumu “Jūras vējš” iestudēta Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātrī 2019. gadā, tajā pašā gadā *SALME Vallateater* un izrādīta festivālā “Rīga spēlē teātri 2021”;

dzejnieks **Kārlis Vērdiņš – par poēmu “Dilles tante”**, kas publicēta grāmatā (“Liels un mazs”, 2018), iestudēta Latvijas Leļļu teātrī (pirmizrāde 2020. gada 11. oktobrī), iestudēta arī skolu teātros – Indras pamatskolā (2020) un Svētes pamatskolā (2021);

rakstniece **Nora Ikstena – par romānu “Jaunavas mācība”**, kas 2001. gadā izdots grāmatā (“Atēna”), 2004. gadā tulkots un izdots lietuviešu valodā ar nosaukumu “*Gyvenimas yra gyvenimas yra gyvenimas*” (tulk. Veronika Adamonite, “*Mintis*”), 2011. gadā tulkots un izdots igauņu valodā ar nosaukumu “*Neitsi õpetus*” (tulk. Kalevs Kalkuns, “*Looming*u Raamatukogu”), 2017. gadā atkārtoti izdots krājumā “Trīs” (“Dienas Grāmata”), 2021. gadā veikts ieraksts Liepājas teātra radioteātrī, translēts Latvijas radio;

dramaturģe **Justīne Kļava – par lugu “Dāmas”**, kas 2016. gadā iestudēta “Teātri TT”, *Endla Theater*, Kokneses amatierteātrī, Madonas pilsētas KN dramatiskajā kolektīvā (2018), Ozolkalna amatierteātrī “Spēlmaņi” (2019), 2020. gadā – studijteātrī “AKA” un Saldus Tautas teātrī; izrādīta festivālā “Rīga spēlē teātri 2021”;

ABB Autortiesību bezgalības balva ir atgādinājums par ceļiem, kādos pasaulē laists darbs spēļ aiziet, pat ja sākotnēji autors tādus nav pat iedomājies. Dzejoļis iekrīt dziesmā, kas tāpat kā glezna vai fotogrāfija var iekļūt filmā vai videoklipā, stāsts var pārtapt lugā, scenārijā vai rokoperā, glezna vai tās daļa piepeši kļūst vajadzīga grāmatu māksliniekam vai muzejam, darbs var ieslgt aizmirstībā uz gadu gadiem un tad atkal atdzimst iepriekš neparedzētā veidolā.

mūziķis un teksta autors **Juris Kaukulis – par dziesmu “Vai Tev to vajag”** spēlfilmā “Klases salidojums 2”, kas demonstrēta Latvijas kinoteātros: “*Multikino Latvia*”, Vidzemes koncertzālē, “Apollo Kino”, “*Cinamon Operations Latvia*”, “Kino Lora” un citur, atskaņota arī TV3 un gan LR, gan citās raidstacijās;

komponists **Rihards Zaļupe – par mūziku spēlfilmā “Klases salidojums 2”**, kas demonstrēta Latvijas kinoteātros: “*Multikino Latvia*”, Vidzemes koncertzālē, “Apollo Kino”, “*Cinamon Operations Latvia*”, “Kino Lora” un citur, atskaņota arī TV3 un gan LR, gan citās raidstacijās, tāpat par ārzemēs – Kanādā, Slovākijā, Polijā, Norvēģijā, Dānijā, Lielbritānijā, Slovēnijā, Japānā, Zviedrijā, Čehijā, Igaunijā – visvairāk skanējušo **mūziku spēlfilmāi “Nameja gredzens”**;

mūziķe, aranžētāja un teksta autore **Māra Upmane-Holšteine**, mūziķis un teksta autors **Arnis Račinskis**, aranžētājs **Romāns Faļkenšteins**, mūziķis un aranžētājs **Mārtiņš Elerts**, mūziķis un aranžētājs **Juris Kalniņš** un aranžētājs **Rūdolfs Budze – par dziesmu “Dejot trakāk”**, kas, reģistrēta 2019. gadā, atskaņota koncertos, ieraksts – “Kurzemes Radio”, “Latgales Radio”, LR5, “Radio Tev”, “Mans Radio”, “Rietumu Radio”, “Skonto Kurzeme”, “Skonto Latvija”, “Radio Vidzeme”, “*Star FM*”, “*SWH*”, “*SWH MAXIMA*”, raidīta arī televīzijas programmās “Mūzikas Video Kanālā”, LTV, TV3, retranslēta un skanējusi interneta platformās;

mūziķis un aranžētājs **Kristians Rakovskis**, mūziķe, aranžētāja un teksta autore **Agnese Rozniece**, aranžētājs **Arnis Račinskis**, mūziķis un aranžētājs **Kristaps Ērglis**, aranžētājs **Edgars Viļums** un aranžētājs **Artūrs Strautiņš – par dejas**

Daudzveidīgs izmantojums nenozīmē, ka darbs autoram bijis ienesīgs naudas izteiksmē. Turklāt jāņem vērā, ka AVIS uzrāda darījumus caur licenci, t.i., visus gadījumus, kad autoru darbu izmantotāji atļaujas par autordarbu izmantojumu kārtojuši caur biedrību AKKA/LAA.

Biedrība AKKA/LAA ir starpnieks – no vienas puses, autori tai uzticējuši pārstāvēt savas tiesības, un, no otras puses, ir tie, kas autoru darbus vēlas izmantot un par izmantojumu saņēmuši atļauju – licenci.

mūziku “Line”, kas, reģistrēta 2017. gadā, skanējusi koncertos, ierakstā – LR5, “Radio Rēzekne”, “Rietumu Radio”, “*Star FM*”, “*SWH*”, raidīta arī televīzijas programmās “Mūzikas Video Kanālā”, LTV, “Chaula TV”, retranslēta un skanējusi interneta platformās;

māksliniece **Eiženija Freimane – par fotogrāfijām no izrādēm** “Gaidot GODO”, “Zelta zirgs”, “Trīnes grēki”, “Četras dienas jūnijā”, “Kazanovas mētelis” un “Si minors”, kas publicētas Evitas Mamajas sastādītajā grāmatā “Dailei – 100”, **par Igora Kalniņa un Valda Krastiņa fotoportretiem**, kas publicēti Diānas Zandbergas grāmatā “Jāzepa Vītola LMA Klavieru katedra 1919–2019”, **par fotogrāfiju “Dailes teātra ansamblis 1992/1993” un fotogrāfijām no izrādes “Dejas Lūnasas svētkos”**, kas publicētas Ilonas Brūveres grāmatā “Stāsta Juris Strenga. Mana grāmatvedība”, **par fotogrāfijām no izrādes “Zelta zirgs”**, kas publicētas interneta vietnē www.memorialiemuzeji.lv, un tām, kas demonstrētas televīzijā un retranslētas kabeltelevīzijā Latvijā un Igaunijā;

Mākslinieks **Miķelis Fišers – par darbu “Lācis, vilks un zaķis”**, kura lielformāta reprodukciju Latvijas Nacionālais mākslas muzejs izmantojis uz būvžoga pie izstāžu zāles “Arsenāls” Rīgā, Torņa ielā 1; **par videodarbiem “Valodas stunda” un “Reptiļu dresūra”**, kas publicēti interneta vietnē www.inmm.lv, un **vizuālajiem darbiem**, kas publicēti internetā Francijā, demonstrēti LTV un TET televīzijā un retranslēti kabeltelevīzijā Latvijā un Francijā.

Balvas nodrošina
AKKA/LAA Kultūras un izglītības fonds.

Sveicam laureātus!

Ieva Kolmane,
AKKA/LAA KI fonda
sabiedrisko attiecību speciāliste

Ko lemj padome

2021. gada 2. jūnija attālinātajā sēdē AKKA/LAA padome apstiprināja 2021. gada kopsapulces norises datumus un darba kārtību un lēma, ka 14. konkursā Autora stipendiju 700 EUR apmērā saņems 42 autori.

17. jūnija attālinātajā sēdē padome lēma 10. augusta kopsapulces balsojumam sagatavot jautājumu par iespēju daļu iekasētās datu nesēju atlīdzības 25% apmērā novirzīt biedrības Kultūras un izglītības fondam. Tas nozīmēja pārskatīt KI fonda līdzšinējo darbību, tās atbilstību fonda mērķiem un uzdevumiem, tāpat – fonda līdzekļu izlietojuma samēru starp stipendijām, balvām un pasākumiem, kas ar autortiesībām saistītos jautājumos palīdz orientēties gan pašiem autoriem, gan darbu izmantotājiem visās vecumgrupās.

10. augusta attālinātajā sēdē padome lēma biedru atkārtoto kopsapulci sasaukt pirmdien, 30. augustā, plkst. 12. 10. augusta kopsapulce nebija lemtspējīga kvoruma trūkuma dēļ, tāpēc sasaukta atkārtota kopsapulce, kas būs lemtspējīga neatkarīgi no klātesošo biedru skaita. Padome nosprieda, ka sapulce notiks ZOOM sesijā, biedriem informācija tiks nosūtīta e-pastā vai

pa pastu. AKKA/LAA biedru rindās uzņemts viens jauns biedrs.

30. augustā notika AKKA/LAA biedru atkārtotā kopsapulce. Biedri tikās tiešsaistē, ZOOM platformā, un klātesoša dalībnieka statuss balsstiesību ziņā bija arī tiem biedriem, kas izmantoja iespēju iesūtīt iepriekšēju balsojumu. Ar balsu vairākumu kopsapulce apstiprināja biedrības ikgadējo atklātības ziņojumu. Tad ar pārskatu par AKKA/LAA padomes darbu 2020. gadā nāca klajā biedrības prezidents Kārlis Kazāks, klātesošie biedri uzklausīja AKKA/LAA izpilddirektores Ineses Paklones atklātības ziņojumu, un Kārlis Kazāks sniedza visu padomes locekļu atklātības ziņojumu kopsavilkumu. Būtisks darba kārtības jautājums bija lēmums par atskaitījumiem AKKA/LAA Kultūras un izglītības fondam no iekasētās datu nesēju atlīdzības (DNA). 2021. gada aprīlī Ministru kabineta noteikumos, kas regulē DNA administrēšanu un lielumu, tika pieņemti grozījumi, kas pieļāva AKKA/LAA ar kopsapulces lēmumu daļu šīs atlīdzības novirzīt Kultūras un izglītības fondā. KIF līdzekļus veidoja atlīdzība par autoru darbu izmantojumu no tādām jomām, kur ir obligāts kolektīvais pārvaldījums, un tikai nenoskaidrotā autoratlīdzība pēc

trīs gadu termiņa beigām. Pateicoties digitalizācijai, sadales tiek veiktas arvien ātrāk un precīzāk, līdz ar to nenoskaidrotās atlīdzības apmērs sarūk un arī KIF līdzekļi samazinās. AKKA/LAA padome jautājumā balsotājiem bija ietvērusi divus variantus – 20% un 25% iekasētās DNA. Balsojums par 20% ļautu KIF līdzekļu apjomam saglabāties stabilā līmenī, bet ar tendenci samazināties, savukārt pie 25% fonda līdzekļu apjoms būtu stabils ar tendenci pieaugt par 5 000 EUR gadā. Vienlaikus padome saglabāja tiesības šo jautājumu pārskatīt un nepieciešamības gadījumā to iekļaut nākamās kopsapulces darba kārtībā.

Balsojumā noskaidrojās, ka AKKA/LAA kopsapulce lēmusi biedrības Kultūras un izglītības fondam novirzīt 25% no atlīdzības, kas iekasēta par tukšajiem datu nesējiem un reproducēšanai izmantojamām iekārtām.

16. septembra sēdē piešķirtas 24 Autora stipendijas, uzņemts 1 biedrs. **21. oktobra** sēdē padome apstiprināja jaunu tarifu multimedijāliem pasākumiem ar ieejas maksu – salīdzinoši jaunajam starpžanru darbu izmantojumam neatbilda nevienš no iepriekš spēkā esošajiem publiskā izpildījuma tarifiem. Jaunais izmantojums

pielīdzināts koncertiem, kuros publiski izpilda muzikālos, literāros un horeogrāfiskos darbus: autoratlīdzība tiks iekasēta 6% apmērā no ieejas maksas bruto ieņēmumiem par muzikālu, literāru un horeogrāfisku darbu izmantojumu publiskā izpildījumā vai 3% apmērā no ieejas maksas bruto ieņēmumiem par muzikālu, literāru un horeogrāfisku darbu izmantojumu publiskā izpildījumā, ja vairāk nekā 60% no uzveduma (izrādes) kopgaruma veido neaizsargāti darbi. Līdz ar to papildināti tarifi, kas attiecas uz muzikālo, literāro un horeogrāfisko darbu izmantojumu pasākumos, noteikta arī minimālā licences līgumā noteiktā maksa (17,07 EUR) par horeogrāfisko darbu reproducēšanu. Izmaiņas stājās spēkā 26. oktobrī. Padome arī lēma par starpniecības procentu AKKA/LAA un *SUISA Digital* kopīgajam darbam – muzikālo darbu licencēšanai interneta vietnēs, AKKA/LAA pārstāvēto autoru izmantoto darbu uzskaitēi un datu apstrādei sadales vajadzībām – tas nedrīkstēs pārsniegt 24%.

2. decembra sēdē padome apstiprināja izmaiņas dramatisko darbu tarifu, esošā tarifa tekstu papildinot ar izmantojumu tiešraidē/tiešsaistē. Labojumi, kas stājās spēkā 3. decembrī, ir redakcionāli,

naudas izteiksmē izmantojums pielīdzināts ieraksta raidīšanai internetā.

Ņemot vērā š. g. kopsapulces lēmumu daļu nesēja atlīdzības (25%) novirzīt KI fondam, apstiprinātas izmaiņas KI fonda nolikumā, t.i., no tā līdzekļiem turpmāk būs iespējams apmaksāt AKKA/LAA ikgada kalendāra izgatavošanu un izsūtīšanu autoriem un biedrības sadarbības partneriem. Tāpat padome pieņēma zināšanai š. g. Autortiesību bezgalības balvas laureātu sarakstu un akceptēja atkārtotu līguma slēgšanu ar autoru, kurš pirms kāda laika bija izlēmis līgumu lauzt.

Apspriežot jautājumu par to, kā turpināt darbu pēc Mārtiņa Brauna aiziešanas mūžībā, padome nolēma līdz nākamajai kopsapulcei strādāt 8 cilvēku sastāvā, vadoties pēc Statūtu 21.3. un 21.4.punkta – devīto padomes locekli līdz esošās padomes pilnvaru beigām ievēlēs nākamā kopsapulce.

16.decembra sēdē padome izskatīja un apstiprināja gan biedrības ieņēmumu un izdevumu tāmi 2022. gadam, gan zvērināta revidenta kandidatūru biedrības 2021. gada

pārskata pārbaudei. 2022. gada 1. janvārī stājās spēkā redakcionālas, taču būtiskas izmaiņas tarifu par muzikālu darbu izmantojumu elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos – turpmāk, tāpat kā raidorganizācijas, arī kabeļoperatori autoratlīdzību par televīzijas programmās ietvertu darbu retranslēšanu maksās 1,5% apmērā no tekošā, nevis iepriekšējā gada ieņēmumiem. Diskusijā par AKKA/LAA balvām, kas tiek nodrošinātas par Kultūras un izglītības fonda līdzekļiem, padome lēma neturpināt Autora balvas finansēšanu, taču saglabāt Autortiesību bezgalības balvu, tās nolikumā iestrādājot caurspīdīgākus kritērijus.

2022. gada 20. janvāra sēdē padome vētīja un apstiprināja biedrības KI fonda 2021. gada izdevumus un plānoto ieņēmumu un izdevumu tāmi jaunajam, 2022. gadam. 2021. gadā AKKA/LAA kopsapulce lēma 25% no atlīdzības, kas iekasēta par tukšajiem datu reproducēšanai izmantojamām iekārtām. Fonda izdevumi 2020. gadā bija mazāki, nekā tika plānots – lielākoties

tāpēc, ka COVID-19 pandēmijas dēļ nebija iespējami publiski klātienes pasākumi. Tika nolemts 2022. gadā Autora stipendijas konkursu rīkot nevis 3, bet 4 reizes, to izsludinot februārī, maijā, augustā un novembrī un ik konkursā paredzot 30 stipendijas, katru 700 EUR apmērā. Tāmē paredzētas arī "AKKA/LAA Ziņas", Autortiesību bezgalības balvas un, kā ierasts, arī informatīvi un konsultatīvi semināri gan autoriem, gan autoru darbu izmantotājiem. Cilvēkiem, kas pelna ar radošu darbu, padome sadarībā ar LaIPA iecerējusi veidot podkāstu "Māksla un nauda", tāpat kopā ar LaIPA un LR Kultūras ministriju turpināsies 2021. gadā aizsāktais līdzdarbs Eiropas projektā "Autorskola".

10.februāra ārkārtas sēdē padome nolēma papildināt biedrības KI fonda 2022. gada budžeta sadaļu "Līdzdalība CopyMonkey projektā (KM/LaIPA)" ar EUR 9 000 interaktīvo mācību spēļu izstrādei un iekļaušanai Autorskolas vietnē. Papildināts literāro darbu reproducēšanas tarifs – no 14. februāra tajā iekļauta arī atlīdzība par literāru darbu izmantojumu filmās, ja stāstītajam fonā redzams rakstītais teksts. Tarifs piemērots tāds pats, kāds šādam izmantojumam jau paredzēts, darbus

publicējot un reproducējot tukšajos datu nesējos, un ar minimālo tarifu EUR 17 par darbu iekļaušanu vienā filmā. AKKA/LAA rindās uzņemts 1 jauns biedrs.

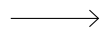
7. martā padome attālinātā balsojumā vienbalsīgi lēma no biedrības Kultūras un izglītības fonda līdzekļiem ziedot 50 000 EUR ar mērķi "Ukrainas cilvēkiem!". Tie pārskaitīti fondam "Ziedot.lv".

16. aprīlā attālinātajā sēdē biedrības padome nolēma apstiprināt papildu pētījuma finansēšanu no AKKA/LAA līdzekļiem attiecībā uz fotogrāfiju kopēšanas paradumiem. Tas vajadzīgs, lai nodrošinātu taisnīgāku datu nesēju atlīdzības sadali. Prezidents Kārlis Kazāks informēja padomi par darbu, kas turpinās pie projekta "Autorskola".

19. maijā attālinātajā sēdē padome apstiprināja izpilddirektores ziņojumu par biedrības darbu 2021. gadā, nolēma biedrības 2022. gada kopsapulci sasaukt 2022. gada 11. augustā plkst. 12 AKKA/LAA birojā un, ja nepieciešams,

to atkārtoti sasaukt 2022. gada 25. augustā plkst. 12. Biedriem būs iespēja kopsapulcei pieslēgties attālināti. Tāpat padome lēma apstiprināšanai biedrības kopsapulcē virzīt jautājumu par grozījumiem Vispārīgajos noteikumos par tiesību pārvaldības ieņēmumu sadali, arī attiecībā uz literatūru piemērojot atrunu, ka gadījumos, kad sadalāmā atlīdzība ir pārāk maza un tās sadale prasa nesamērīgi lielas izmaksas, var izmantot izlases vai analogo metodi. Tika apstiprināta kopsapulces darba kārtība, kur iekļautas arī padomes locekļa vēlēšanas – līdz 2023. gada kopsapulcei pērn gada novembrī aizsaulē aizgājušā Mārtiņa Brauna vietā nepieciešams devītais padomes loceklis. Ar 7 balsīm "par" un Arvīdam Mūrniekam atturoties, padome, pamatojoties uz precizējošu pētījumu "Fotogrāfiju kopēšana personiskai lietošanai" (kompānija "KANTAR"), apstiprināja grozījumus datu nesēju atlīdzības sadales noteikumos.

Ieva Kolmane,
AKKA/LAA KI fonda
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Turpinājums no 1. lpp.

Autora stipendijas drošais solis

Ir domāts, lai mūsu stipendijas saņēmēju loks būtu iespējami plašs. Nolikuma formulējums "individuāli Latvijas autori, kuri saņem atlīdzību no AKKA/LAA" tajā iekļauj visu žanru pārstāvjus, arī autorus, kas no AKKA/LAA saņem tikai publiskā patapinājuma atlīdzību, tomēr izslēdz grupu pieteikumus, ārvalstu autorus (lai neiznāk, ka piesakās jebkurš, ko pārstāvam caur kādu māsu organizāciju) un arī tos, kam līguma ar AKKA/LAA vēl vai vairs nemaz nav. Pieteikumu skaits ik konkursā ir stabili pieklājīgs – tā kā stipendiju skaits ir ierobežots, atbalstīt iespējams tikai katru trešo vai ceturto pieteicēju. Daudz kas atkarīgs no tā, cik saprotami un konkrēti izklāstīta iecere – ar "gribu uzrakstīt kādu jaunu dziesmu" var izrādīties par maz. Turklāt daļa pieteicēju mēdz piemirst, ka Autora stipendija tiek piešķirta tieši konkrēta darba īstenošanas **radošajam procesam**. Stipendija nav paredzēta autora darba publicēšanas, pavairošanas vai radīšanas tehnisko izmaksu segšanai, tajā skaitā fonogrammu un sarīkojumu producēšanai, izstāžu iekārtošanai. Diemžēl arī ne zinātnisku vai pētniecisku darbu atbalstam – tā vienkāršā iemesla dēļ, ka tādiem finansējums ir pieejams citviet un AKKA/LAA ar šādu darbu atkārtotu izmantojumu praktiski nestrādā.

Skumji ir reizēs, kad izrādās – stipendija, gribi negribi, jāpārskaita tiesu izpildītājam... Toties prieks, ka Autora stipendija palīdz rasties jauniem darbiem un AKKA/LAA vārds līdz ar logo iet tiem līdzi!

Ieva Kolmane,
AKKA/LAA KI fonda
sabiedrisko attiecību speciāliste

14. konkursa 43 laureāti (2021. gada jūnijs):

Ineta Atpile-Jugane (rakstniecība),
Evita Ašeradena (rakstniecība),
Ilona Breģe (mūzika),
Andris Buiķis (mūzika),
Gustavs Butelis/Arstalursmirus (mūzika),
Rūdolfs Dankfelds (multimediju māksla),
Kaspars Dimīters (mūzika),
Dagnija Dreika (rakstniecība),
Miķelis Dzenuška (mūzika),
Reinis Dzudzilo (vizuālā māksla),
Ilze Fārte (mūzika),
Barbara Gaile

(vizuālā māksla),
Aigars Grāvers (mūzika),
Ilze Grunte (mūzika),
Evija Gulbe (rakstniecība),
Oskars Herliņš (mūzika),
Sabīne Indriksone-Moore (mūzika),
Maruta Jurjāne (filmas),
Edgars Kārklis (mūzika),
Kristaps Krievkalns (mūzika),
Rolands Krutovs (vizuālā māksla),
Raimonds Ķirķis (rakstniecība),
Jānis Lejiņš (rakstniecība),
Ieva Lešinska-Geibere (rakstniecība),
Rihards Lībietis (mūzika),
Dīta Lūse (vizuālā māksla),
Arnis Mednis (mūzika),
Elīna Ose (mūzika),
Deniss Paškevičs (mūzika),
Inga Pizāne (rakstniecība),

Laura Polence (mūzika),
Miķelis Putniņš (mūzika),
Jānis Rubiks (mūzika),
Agnese Rutkēviča (rakstniecība),
Jānis Skulme (filmas),
Jānis Strapcāns (mūzika),
Jekaterina Šarigina (mūzika),
Gundega Šmite (mūzika),
Mārcis Vasiļevskis (mūzika),
Arnis Veisbārdis (mūzika),
Kārlis Vērdiņš (rakstniecība).

15. konkursa 24 laureāti (2021. gada septembris):

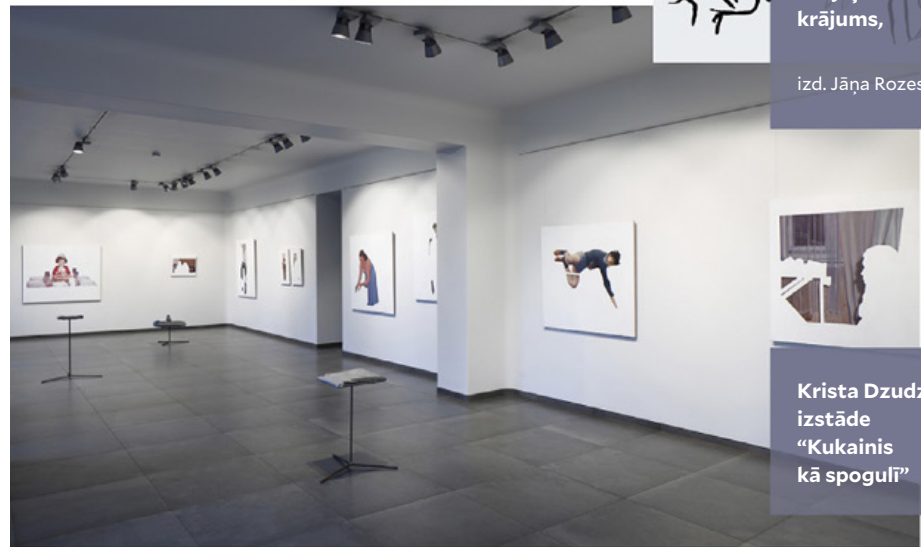
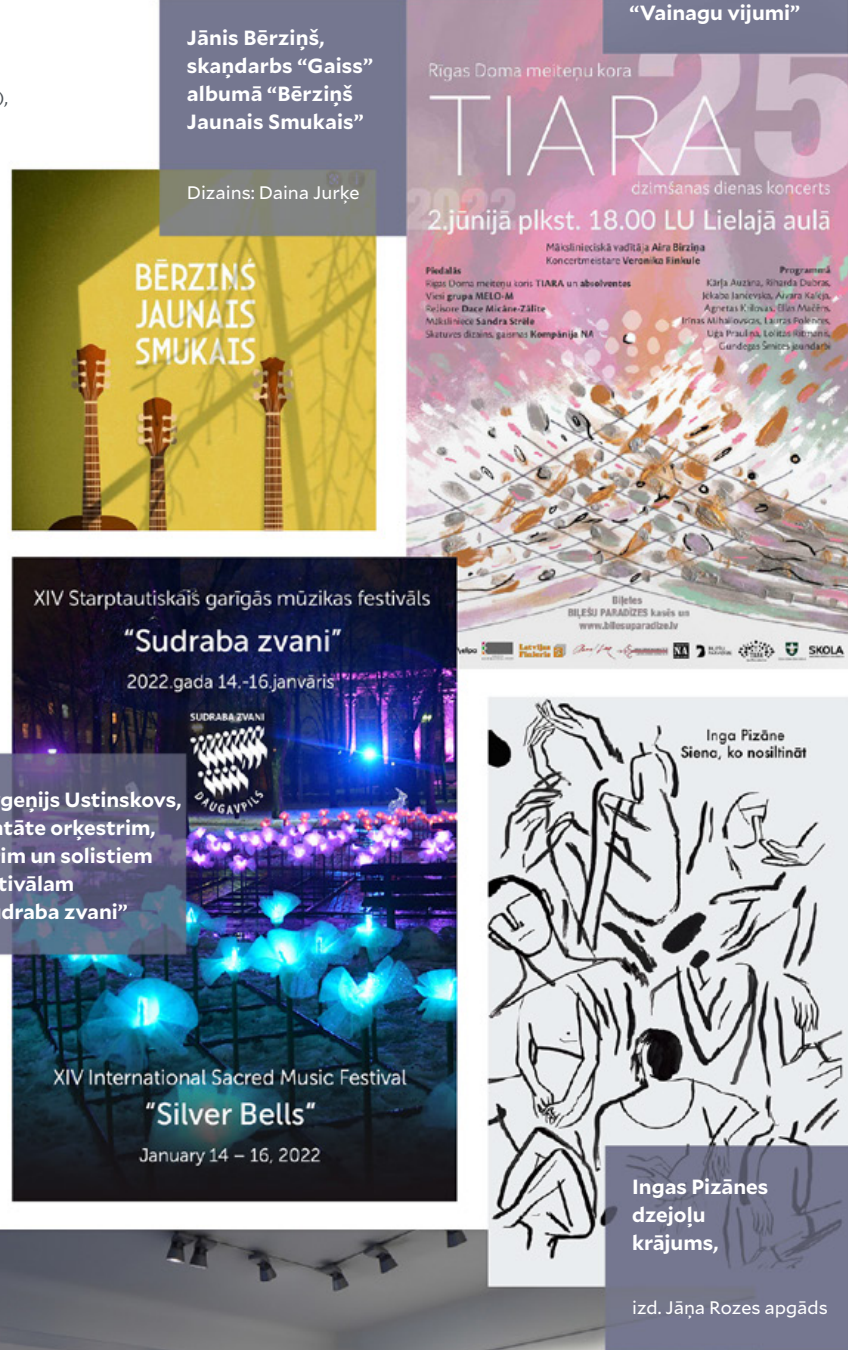
Dace Aperāne (mūzika),
Raitis Ašmanis (mūzika),
Andris Balodis (mūzika),
Jānis Bērziņš (mūzika),
Modris Brasliņš (mūzika),
Katrina Dimanta (mūzika),
Lilija Dinere (vizuālā māksla),
Romans Faļkenšteins (mūzika),
Miķelis Fišers (vizuālā māksla),
Inga Grenčberga (rakstniecība),
Jānis Ivuškāns (mūzika),
Oskars Jansons (mūzika),
Reinis Jaunais (mūzika),
Hannes Korjus (rakstniecība),
Elīna Krastiņa-Grence (mūzika),
Kaspars Kurdeko (mūzika),

Imants Paura (mūzika),
Ilona Rupaine (mūzika),
Madara Rutkēviča (rakstniecība),
Elga Sakse (rakstniecība),
Solveiga Selga (mūzika),
Jevgeņijs Ustinskovs (mūzika),
Paula Zariņa-Zēmane (vizuālā māksla),
Edgars Žilde (mūzika).

16. konkursa 30 laureāti (2022. gada marts):

Inga Ābele (rakstniecība),
Inguna Bauere (rakstniecība),

Edgars Beļickis (mūzika),
Gunārs Binde (vizuālā māksla),
Platons Buravickis (mūzika),
Sigita Daugule (vizuālā māksla),
Kristiāna Dimitere (vizuālā māksla),
Eduards Gorbunovs/Edavārdi (mūzika),
Katrīna Gupalo (mūzika),
Marta Grigale (mūzika),
Nora Ikstena (rakstniecība),
Pauls Jaunzems (vizuālā māksla),
Aivars Kalējs (mūzika),
Nora Kalna (rakstniecība),
Frančeska Kirke (vizuālā māksla),
Arvis Kolmanis (rakstniecība),
Egons Kronbergs (mūzika),
Anna Ķirše (mūzika),
Rūdolfs Macats (mūzika),
Andrejs Osokins (mūzika),
Arta Ozola-Jaunarāja (vizuālā māksla),
Jānis Petraškevičs (mūzika),
Artūrs Punte (multimediju māksla),
Alise Putniņa (horeogrāfija),
Pēteris Sidars (vizuālā māksla),
Gints Smukais (mūzika),
Evija Vēbere (mūzika),
Andris Vecumnieks (mūzika),
Ainars Virga (mūzika),
Inese Zandere (rakstniecība).

Ziņas

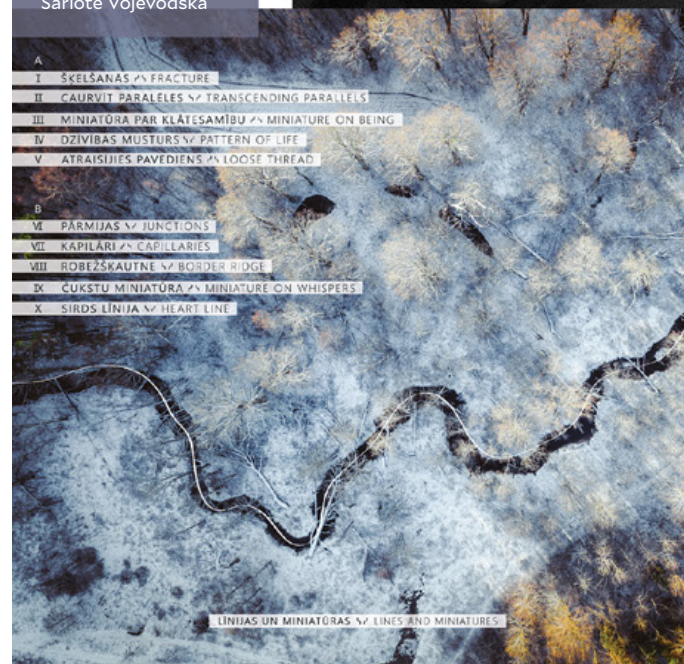

Virdžīnijas un Jāņa Lejiņu "Straupes pilskungis",

izd. "Dienas Grāmata"

Rihards Lībietis, otrais oriģināl-mūzikas albums "Līnijas un miniatūras".

Dizains: Šarlote Vojevodska

Katrīna Dimanta, albums "Krāsas".

Foto: Tenis Dimants, dizains: Elvīra Blumfelde

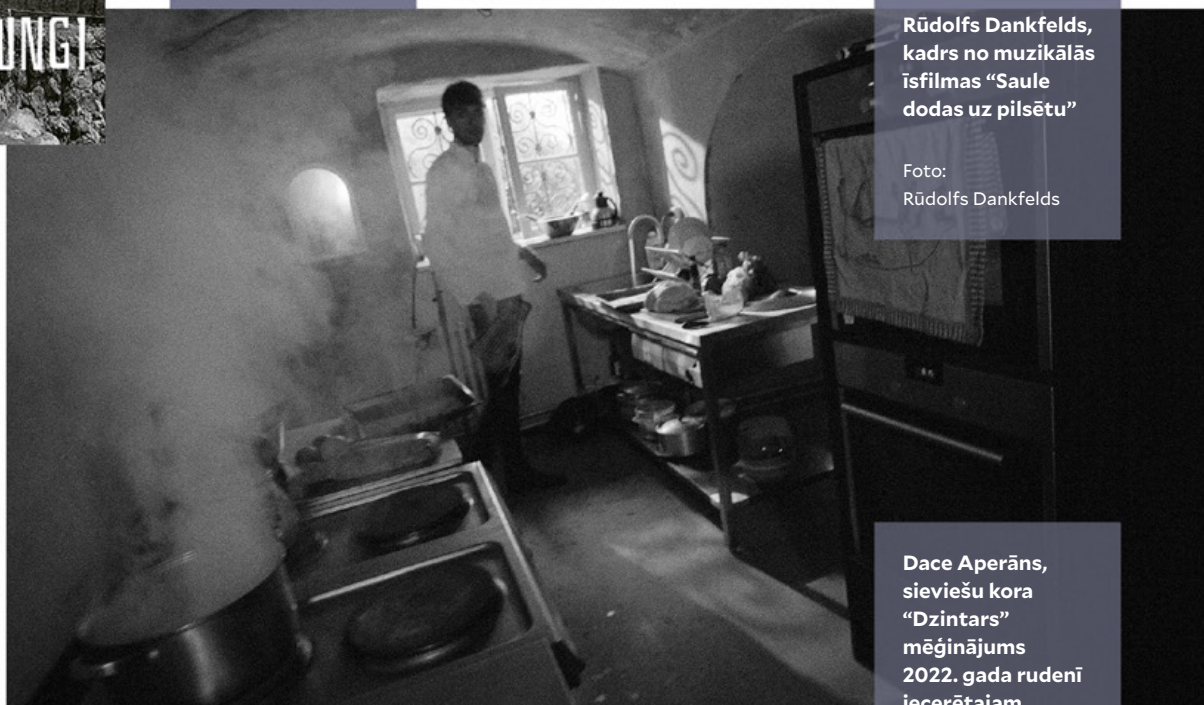

Reinis un Krista Dzudzillo, izstāde "Alma mater".

Autora foto

Rūdolfs Dankfelds, kadrs no muzikālās īsfilmas "Saulē dodas uz pilsētu"

Foto: Rūdolfs Dankfelds

Dace Aperāns, sieviešu kora "Dzintars" mēģinājums 2022. gada rudenī iecerētajam Mežaparka Kokaru zālē.

Foto: Aira Birziņa

Ziņas

Dagnija Dreika, dzejas grāmata bērniem "Lapsaste un vāveriņš",

izd. "Apgāds Daugava", Vāka zīmējums: Liene Laurinoviča

Ineta Atpile-Jugane, dzeja bērniem "Lobuo i nalobuo",

Izd. "Bīdis"

Mēs pasaulē un par Ukrainu

ES atklāta jauna publiski pieejama datubāze

Portāls, kur pieejamas ziņas par aizsargātiem autordarbiem, kas neatrodas komerciālajā aprītē, izveidots Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (EUIPO) paspārnē. Tas palīdzēs kultūras mantojuma iestādēm gadījumos, kad tās šādus darbus vēlas digitalizēt un darīt tos pieejamus sabiedrībai arī ārpus savas valsts robežām, taču autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai nav ziņu par tiesību īpašniekiem un tā licenci izsniegt nevar.

Portālā atrodas ziņas par to, kā kultūras mantojuma iestādes var izmantot komerciālajā aprītē neiekļautus darbus, tāpat atgādina, ka tām ziņas par šādiem darbiem portālā jāiesniedz vismaz 6 mēnešus pirms darba izmantošanas. To, kādā kārtībā darbam tiek piešķirts šāds īpašais statuss, katra dalībvalsts nosaka pati. 6 mēnešu termiņš noteikts tādēļ, lai ar šo informāciju varētu iepazīties iespējamie tiesību īpašnieki, un turpat atrodama instrukcija, kā rīkoties, lai savas tiesības pieteiktu.

Komerčiālajā aprītē neiekļauto darbu portāls ir publiski pieejams, tā saturu iecerēts nodrošināt visās ES oficiālajās valodās. Arī autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas varēs ierakstus veikt, rediģēt un dzēst, savukārt tiesību īpašnieki – ziņot par kļūdām, pieprasīt informāciju u.tml.

EK vadlīnijas kultūras un radošo industriju nozarei

Iepazinusies ar pētījumu par kultūras jomas situāciju COVID-19 pandēmijas apstākļos, Eiropas Komisija 2021. gada 29. jūnijā nāca klajā ar ieteikumiem, kas kultūras un radošo industriju nozarei var palīdzēt atkopties. Vadlīnijas ES valstīm ir iespēja tās salāgot ar spēkā esošajiem likumiem

un noteikumiem nozarē, kuras darbība pandēmijas apstākļos izrādījās ierobežota vai pat pilnībā apturēta.

Runa ir par rūpīgi plānotu stratēģiju, īpaši uzsvērot nepieciešamību nozarei nodrošināt atbalstu ar plānotu mērķfinansējumu, kas pakāpeniski nodrošinātu tās atgriešanos pie pilnvērtīgas darbības. Dalībvalstis tika aicinātas ar nozari cieši sadarboties, ņemot vērā mainīgos un bieži neprognozējamus apstākļus, kādos joprojām dzīvojam nekur nezudušās pandēmijas laikā.

GESAC atbalsts EK vadlīnijām

15. jūlijā Eiropas autoru un komponistu biedrību apvienība GESAC kopā ar publiskā izpildījuma nozares pārstāvjiem nāca klajā ar kopīgu publisku paziņojumu, kurā pauda atbalstu 29. jūnijā publicētajām ES kultūras un radošo nozaru atkopšanās plāna vadlīnijām.

Tajā uzsvērts, ka tieši kultūras iestādes pandēmijas apstākļos ir spējušas sevi pierādīt kā drošu vidi un te palīdz arī COVID digitālo sertifikātu ieviešana, kas jo sevišķi svarīgi māksliniekiem, kuru darba būtiska daļa ir tikšanās ar savu publiku klātienē.

GESAC apsveica EK ar skaidru un noteiktu nostāju jautājumā par ekonomikas atveseļošanas fonda līdzekļu novirzīšanu dalībvalstu kultūras nozarei, jo sevišķi atbalstot klātienes pasākumu atgriešanos kultūras dzīves aprītē. Palīdz arī iespēja šim pašam nolūkam izmantot citus ES fondus.

Paziņojums tika nosūtīts arī kultūras nozares atveseļošanas stratēģijas iniciatoriem – EK priekšsēdētājas vietniekam Margaritim Šinsam (Margaritis Schins) un komisārei Marijai Gabrielai (Marija Gabriel), arī EP un apvienības dalīborganizācijām.

Kultūra = Eiropas atjaunotne

9. novembrī *GESAC* sociālajos tīklos sāka kampaņu “Eiropas atjaunotne caur kultūru” (*“Rebuilding Europe With Culture”*, #RebuildingEurope), kas norisinās joprojām. Tās mērķis – stiprināt pārliecību par kultūras būtisko lomu Eiropas atdzimšanā pēc COVID-19 pandēmijas un sekot līdz dalībvalstu iecerēm un politikai kultūras nozares atkopšanas procesā. Galvenais ir jautājums, vai kultūrai atradīsies pienācīga vieta ES atkopšanās finanšu plānā un kas ir paveikts, lai palīdzētu atgūties kultūras un radošo industriju jomai un nodrošinātu tās darbības ilgtspēju?

Pirms pandēmijas šī joma bija Eiropas Savienības ekonomikas smagsvars, kas nodrošināja 4,4% ES IKP un 7,6 miljonus darbavietu, t.i., 8,4 reizes vairāk nekā telekomunikāciju industrija. Pandēmijas uzplūdos nozares ieņēmumi saruka par aptuveni trešdaļu. Kampaņas atbalstītāju vidū ir vairākas kultūras organizācijas, Eiropas parlamentārieši un komisāri, autori un arī politiķi no dažādām dalībvalstīm – atbalstītāju viedokļi ir kampaņas būtiska daļa.

8. decembrī kampaņa tika atklāta tiešraidē no Eiropas Komisijas mītnes Briselē, dalībnieku vidū bija elektroniskās mūzikas pionieris Žans Mišels Žārs, EP prezidents Deivids Sasoli, eirokomisāre Marija Gabriela un daudzi citi ietekmīgi runātāji.

Kampaņa ar augošu sparū turpinās šogad, jo sevišķi Francijas prezidentūras laikā. Kampaņā joprojām aicinātas iesaistīties dalībvalstu kultūras organizācijas, autori, iedzīvotāji un politiķi, tās norisei iespējams sekot sociālajos tīklos (#RebuildingEurope @authorsocieties) un interneta vietnē <https://www.rebuilding-europe.eu/what-now>.

ES turpmākajos 12 mēnešos

Kopš 2022. gada janvāra ES prezidējošā valsts ir Francija, kas līdz ar Čehijas Republiku (2022. gada jūlijs–decembris) un Zviedriju (2023. gada janvāris–jūnijs) veido t.s. prezidējošo trijnieku. Decembrī Eiropas Savienības Padome publicēja 18 mēnešu programmu trijnieka prezidentūras laikam. Paliek spēkā COVID-19 krīzes novēršanas pasākumi, uz nākotni vērsta attīstības stratēģija un vienotā digitālā tirgus princips.

Visas trīs prezidējošās valstis ir vienojušās par plānu, kas paredz stiprināt kultūras lomu ekonomikā, radošo brīvību un digitalizācijas nozīmi Eiropas kultūras mantojuma bagātināšanā un saglabāšanā. Visas trīs valstis arī uzsver nepieciešamību autoriem nodrošināt taisnīgu atlīdzību un neatkarīgajiem medijiem – labvēlīgu darba vidi.

Mēs par Ukrainu

Marta sākumā AKKA/LAA pārskaitījumā saņēma atlīdzību, ko Latvijas autoriem par darbu izmantojumu Ukrainā pēdējā laikā bija savākusi māsu organizācija *UACRR* (Ukrainas autortiesību un blakustiesību aģentūra). Sazinājāmies ar kolēģiem. Nebija labi, nebija droši.

“Daudzi mūsu autori ir starp tiem, kas drosmīgi aizstāv mūsu zemi. Aizlūdziet par viņiem! Dodiet ziņu saviem autoriem un lūdziet atsaukt dalību pasākumos, kas paredzēti Krievijā! Nosodiet karu, vardarbību un zvērības, kam pakļauta demokrātiska valsts! Rakstām, kamēr krīt bumbas, cilvēki iet bojā, un nav laika runāt politkorekti.

Ceram uz jūsu atbalstu! Slava Ukrainai!

Mēs uzvarēsim!”

Ludmila Cimbala (*Liudmyla Tsymbal*), *UACRR* Licencēšanas nodaļas vadītāja un starptautisko attiecību direktore

Autoru solidaritāte

Martā sāka pienākt ziņas no AKKA/LAA māsu organizācijām civilizētajā pasaulē, kas sekoja līdzī notikumiem Ukrainā. Starptautiskā autoru un komponistu biedrību konfederācija *CISAC* aicināja mūs vienoties. 9. martā *CISAC* valde atbalstīja ieceri nodibināt fondu Ukrainas bēgļu un Ukrainas autoru atbalstam.

- GESAC*: “Ukrainai, Eiropas Savienības pierobežas valstij, kur brīvība, demokrātija un miers ir ierasta lieta, uzbrūk, tā tiek brutāli iekarota. ././ Pilnībā solidarizējamies ar Ukrainas tautu, Krievijas armijas iebrukums ir netaisnīgs.”

Eiropas vizuālo mākslu autoru jumta organizācija *EVA* izplatīja [paziņojumu](#) *#WeStandWithUkraine*: “Sakām karam – nē,” nosodot uzbrukumu cilvēktiesībām, demokrātijai un brīvībai.

- Čehijas Republikas *OSA* (mūzikas, dziesmu tekstu autoru un izdevēju apvienība): “Čehi ļoti labi saprot, kas notiek Ukrainā, kurā pusē meklējams ļaunums, kurš ir atbildīgs par agresiju, viņi jūt līdzī un solidarizējas ar Ukrainas tautu, un palīdz, kā spēj.”

- Eiropas filmu autoru tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju apvienība *SAA* [solidarizējās ar Ukrainas tautu](#) un tās radošo kopienu, iestājoties par mieru un kategoriski nosodot Krievijas rīcību.

“Šajos laikos, kas ir tik bīstami ne vien Ukrainas ļaudīm, bet

arī tiem cilvēkiem, kas pret konfliktu iebilst Krievijā, ir sevišķi svarīgi aizstāvēt autoru un radošās izpausmes brīvību.”

- AMRA* (Amerikas Muzikālo darbu autoru tiesību pārstāvju asociācija): “Nosodām Krievijas iebrukumu Ukrainā un aicinām panākt miermīlīgu risinājumu, cik drīz vien iespējams. ASV valdības sankciju dēļ *AMRA* pagaidām aptur līgumu ar *RAO*, kas pārstāv Krievijas mūzikas autoru tiesības.”

- Polijas autoru biedrība *ZAiKS*: “Esam iedarbinājuši [interneta](#) vietni, kur iespējams ziedot Ukrainas autoriem. Visa informācija par “*Creators for Ukraine*” meklējama vietnē www.creatorsforukraine.org.

- 7. un 8. martā Anžē (*Angers*) Francijas prezidentūras vadībā notika neformālā Eiropas Savienības (ES) kultūras un par audiovizuālajiem jautājumiem atbildīgo ministru sanāksme, kurā ministri pieņēmuši [kopīgu deklarāciju](#), paužot atbalstu Ukrainas iedzīvotājiem, māksliniekiem, kultūras darbiniekiem, žurnālistiem un medijiem, kuri cīnās par savu brīvību, suverenitāti un neatkarību. Sanāksmē bija pārstāvēta arī Latvijas Kultūras ministrija.

- Portugāles Autoru biedrības SPA mūziķi laiduši klajā Ukrainai veltītu dziesmu “*Azul e Amarelo. O Destino*” (*“Zils un dzeltens. Liktenis”*). Autori: *José Jorge Letria un Carlos Mendes, izpildītāji - Amélia Muge, António Manuel Ribeiro, Carlos Mendes, Mafalda Veiga, Paulo de Carvalho, Rita Redshoes, Tozé Brito, Vitorino Salomé un Viviane*. Atlīdzība par dziesmas izmantojumu nonāk īpašā Ukrainas atbalsta fondā.

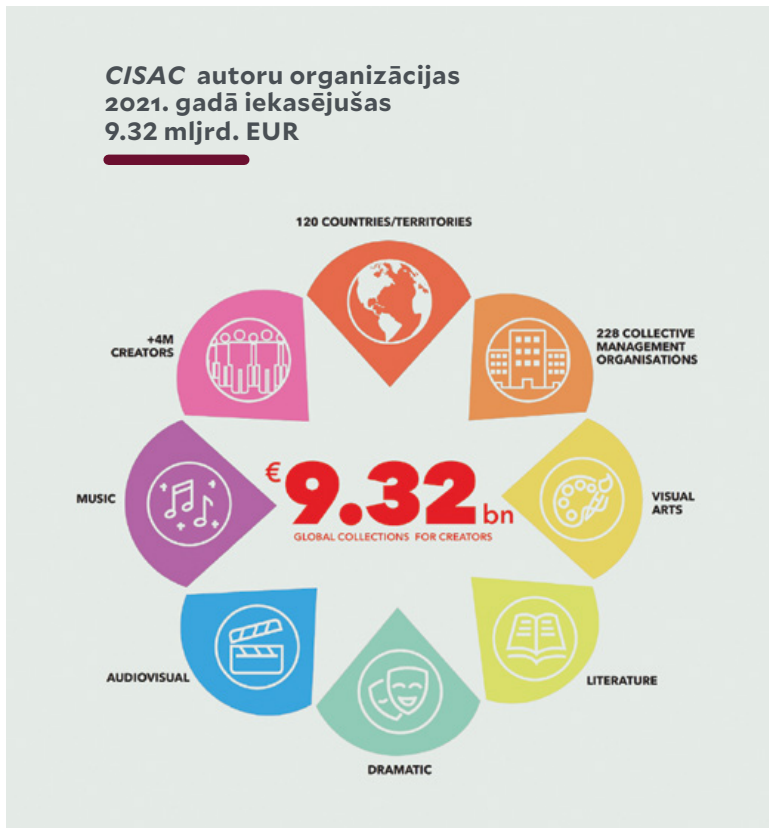
- 28. aprīlī *CISAC* Ukrainas kultūras ministram Oleksandram Tkačenko nosūtīja atklāto vēstuli, ko parakstījuši vismaz

4 000 radošo profesiju pārstāvju no vairāk nekā 50 pasaules valstīm, t.sk. arī no Latvijas. Vēstulē teikts: “Mēs esam mākslinieki un autori no visas pasaules un strādājam visos mākslas veidos, daudzās valodās. Šodien mēs runājam kā ļoti daudzveidīga radoša kopiena, taču vienā balsī. Mēs solidarizējamies ar Ukrainas cilvēkiem. Vienmēr paturēsim prātā brutālo uzbrukumu, kādam viņus pakļāvuši Krievijas bruņotie spēki. Starp nevainīgajiem upuriem ir daudz radošu ļaužu – cilvēki, kas citus iedvesmojuši ar saviem darbiem un bagātinājuši Ukrainas kultūru. Mēs aicinām Krieviju pārstāt slepkavot nevainīgus civiliedzīvotājus, postīt pilsētas, uzbrukt brīvībai un demokrātijai, pārkāpt cilvēktiesības un graut kultūru. Mēs esam vienots radošs spēks, kas pārstāv arī tos autorus, kam Krievijā ir liegts paust sašutumu par pašu valdības rīcību.”

Kampaņa turpinās – atklāto vēstuli joprojām [iespējams parakstīt šeit](#).

Situācija attiecībās ar Krievijas Federācijas autoru biedrību RAO

2022. gada 2. jūnijā Starptautiskās autoru un komponistu biedrību konfederācijas (*CISAC*) Ģenerālās asamblejas dalībnieki balsojumā, nesasniedzot nepieciešamo balsu skaitu, nevienojās izslēgt Krievijas Federācijas organizācijas *RAO*, *RUR*, *UPRAVIS* un Baltkrievijas *NCIP* no *CISAC* biedru saraksta. Lēmumu var grozīt Ģenerālā asambleja kādā no nākamajām sanāksmēm.

CISAC 2021. gada pārskats

26. maijā *CISAC* publicēja pārskatu par darbu iepriekšējā gada laikā. Pasaulē plašākais autoru biedrību tīkls vieno 228 organizācijas no 120 valstīm/teritorijām, kas pārstāv vairāk nekā 4 miljonus mūzikas, audiovizuālo, vizuālo, dramatisko un literāro darbu autoru.

Kopš iepriekšējās ģenerālās asamblejas 2021. gada jūnijā *CISAC* autoriem kopā savākti 9,32 miljardi eiro.

Pārskats ataino konfederācijas daudzveidīgo darbību, ieskaitot tiesību aktu lobēšanu, pieredzes apmaiņu, labākās prakses un tehnoloģisko risinājumu meklējumus, darbu pie sistēmām, kas ļauj apmainīties ar datiem un palīdz gan identificēt darbus, gan ātri un precīzi izmaksāt atlīdzību tiesību īpašniekiem.

Vēl nepieredzēta līmeņa sadarbība ir *CISAC* kopienas solidaritātes akcija “Autori Ukrainai” – atbalsts Ukrainas autoriem un bēgļiem, līdz maija beigām bija saiziedoti 1,4 miljoni

eiro, kas nonāca gan individuālu autoru rokās, gan pie labdarības organizācijām, kas palīdz kara upuriem.

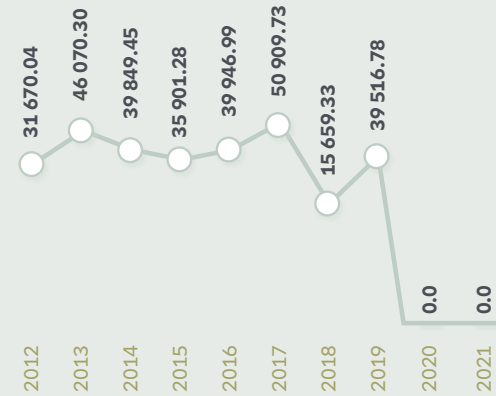
Pārskata ievadā *CISAC* ģenerāldirektors Gadi Orons saka: “Pasaulē, kas no vienas krīzes iekūlusies atkal nākamajā, *CISAC* turpina apņēmīgi un mērķtiecīgi strādāt, lai kalpotu saviem biedriem, autoriem un kolektīvā pārvaldījuma sektora interesēm.

Pēdējos divos gados mūsu tiešās prioritātes ir nosvērušās digitālā patēriņa virzienā. Te

ietilpst tiešraide tiešsaistē, straumēšana, digitālā izmantojuma licencēšana un uzlabotas informatīvā atbalsta sistēmas. Darbs lobēšanas un izglītības jomā ir vērsts uz digitālajām tiesībām, ieņēmumiem no darbu izmantošanas tiešsaistē un to nozīmi autoru iztikas nodrošināšanā pēckovida pasaulē.”

AKKA/LAA ir *CISAC* biedre kopš 1996. gada un *GESAC* biedre kopš 2005. gada.

Atlīdzība no RAO 2012–2021 (EUR)

Jauna sadarbība filmu mūzikas autoru atlīdzības sadalē

Pieaugot VOD (*video on demand* jeb video pēc pieprasījuma) pakalpojuma popularitātei un pieejamībai, strauji aug arī audiovizuālo darbu izmantojuma un autoratlīdzības sadales apjoms. Ja “klasiskās” televīzijas programmā gadā vidēji tiek demonstrētas 2500–3000 filmu, viedtelevīzijā jau ir runa par vairāk nekā 12 000 audiovizuāliem darbiem.

VOD sadales prasa īpaši lielus laika un informācijas tehnoloģiju resursus, tāpēc tiek meklēti risinājumi, lai nodrošinātu AKKA/LAA saņemtās autoratlīdzības precīzu, savlaicīgu sadali un izmaksu tās pārstāvētajiem tiesību īpašniekiem. Šobrīd norit sarunas ar pieredzējušo datu apstrādes kompāniju *BMAT* (Spānija) par VOD iekasētās autoratlīdzības sadali tiesību īpašnieka līmenī. Tas nozīmē, ka *BMAT* iesniedz AKKA/LAA izvīrztajiem nosacījumiem atbilstošu sadales dokumentāciju, kurā precīzi norādīta katram tiesību īpašniekam pārskaitāmā autoratlīdzība.

AKKA/LAA un *BMAT* jau ir veiksmīgas sadarbības pieredze satura monitoringa nodrošināšanā, iegūstot pierādījumus par autoru darbu izmantošanu tiesvedības vajadzībām, un uzticamiem partneriem tiek dota priekšroka, kad sadarbība ir paplašināma. *BMAT* sadarbojas arī ar citām kolektīvā pārvaldījuma māsu organizācijām, tostarp ar Lielbritānijas organizāciju *PRS*. *BMAT* sevi pozicionē kā mūzikas inovāciju uzņēmumu, kuru veido melomāni no visas pasaules.

Viens no *BMAT* mērķiem ir palielināt vērtību mūzikai, kam plašās pieejamības dēļ tā pēdējā laikā šķietami ir mazinājusies. *BMAT* piedāvā plašu pakalpojumu klāstu, līdz ar to pārzina mūzikas industrijas daudzveidīgās vajadzības.

AKKA/LAA ir īpaši svarīgi, ka *BMAT* strauji pilnveido savas darbu datubāzes, tajā skaitā filmu mūzikas lapu (*CueSheet*) datubāzi, kas ļauj precīzi atpazīt darbus. Tas nodrošina autoratlīdzības saņemšanu pēc iespējas plašākam autoru lokam un palīdz īstenot daudzu autoru sapni – pārtikt no ienākumiem, kas gūti no radošā

darba. Plašākā nozīmē šī sistēma veicina profesionalitāti ik valsts radošajā kopienā. Tāpat *BMAT* izmanto mūsdienu inovācijas, lai spētu kvalitatīvi, precīzi, izsekojami un maksimāli ātri apstrādāt liela apjoma datus, kas ir nepieciešams VOD pakalpojuma gadījumos.

Jāatzīst, ka autortiesību ievērošana un autoratlīdzības precīza sadale šobrīd ir sarežģītāka nekā jebkad agrāk. Arvien vairāk autoru vienai dziesmai, arvien vairāk aranžējumu un smalki sadrumstalota repertuāra un daudz vairāk darba izmantojuma reižu un veidu. Vairāk naudas, taču daudz vairāk arī izaicinājumu tās sadalē, vairāk galapunktu, kuros naudai ir jānonāk.

Minimālās summas noteikšana filmu mūzikai VOD sadalē

Autoratlīdzības sadale par filmās iekļauto muzikālo darbu izmantošanu ir īpaša lielā tiesību īpašnieku skaita dēļ. Ir filmas, kurās iekļauti vien daži muzikālie darbi, bet ir arī tādas, kurās iekļauti pat 150 muzikālo darbu fragmenti. Tad, ja pieņemam, ka ik muzikālajam darbam ir tikai 2 tiesību īpašnieki, kopējais tiesību īpašnieku skaits var sasniegt 300.

Šādos gadījumos ir svarīgi, lai atlīdzība, kas pienākas katram tiesību īpašniekam, būtu objektīvi izmaksājama, nevis summas, kas mazākas par vienu eirocentu, uzkrātos garos sarakstos. Proti, var veidoties situācija, kad pat 200 reižu skatīti audiovizuālie darbi netiek iekļauti sadalē, jo kopējā sadalāmā summa nesasniedz pat vienu eiro.

AKKA/LAA priecājas, ka viedtelevīzijā ļoti populāri ir arī Latvijā veidotie audiovizuālie darbi, kuros izmantoti pašmāju autoru muzikālie darbi. Aprēķinātās autoratlīdzības apmērs ir tieši saistīts ar darba skatījumu reizēm, tāpēc iecienītāko darbu autori attiecīgi saņems lielāku autoratlīdzību.

VOD sadale šogad tiek veikta pirmo reizi, un galīgais, ekonomiski visspēcīgāk pamatotais atlīdzības sliekšnis tiks noteikts pēc galīgās sadales datu analīzes. Sliekšņa apmērs būtiski ietekmē to audiovizuālo darbu skaitu, kas tiek iekļauti atskaitē. Jo augstāks ir sliekšnis, jo būtiski mazāk filmu tiek iekļautas sadalē. Šogad sliekšni plānots noteikt 1 eiro apmērā – proti, ja prognozējama atlīdzības apmērs uz vienu filmu nesasniedz šo summu, darbs sadalē iekļauts netiek.

Audiovizuālajos darbos izmantoto muzikālo darbu reģistrēšana

AKKA/LAA atkārtoti aicina muzikālo darbu autorus savlaicīgi reģistrēt muzikālos darbus, arī tos, kas īpaši sacerēti filmām.

Atgādinām, ka autoram ir tiesības saņemt atlīdzību par katru darba izmantošanas reizi un katru darba izmantošanas veidu. Ja autors ir saņēmis autoratlīdzību par jauna muzikāla darba radīšanu audiovizuālajam darbam, tas nekādā gadījumā neatņem autoram tiesības saņemt atlīdzību par darba turpmāku izmantošanu (izņemot gadījumus, kad autors attiecībā uz šo darbu ir nodevis savas mantiskās tiesības kādam citam, piemēram, filmas producentam).

Diemžēl joprojām nākas sastapties ar gadījumiem, kad populāra pašmāju raidījuma/ filmas muzikālo darbu autoriem nevar iedalīt un izmaksāt atlīdzību tikai tāpēc, ka muzikālie darbi nav reģistrēti un/vai nav iesniegtas filmas mūzikas lapas (*CueSheet*).

Vienojoties par muzikālo darbu izmantošanu audiovizuālajos darbos, aicinām mūzikas autorus sniegt producentiem precīzu informāciju par muzikālajiem darbiem un to tiesību īpašniekiem, lai producentu sagatavotās un iesniegtās mūzikas lapas (*CueSheet*) korekti atspoguļotu sadales vajadzībām nepieciešamo informāciju. Iztrūkstot autoru un producentu sadarbībai, nākas saņemt mūzikas lapas (*CueSheet*), kurās norādīti tikai dziesmu nosaukumi un to izpildītāji, neiekļaujot informāciju par autoriem. Dziesmām mēdz būt vienādi nosaukumi, tām ir vairāki aranžējumi, un dažkārt veikt precīzu autoratlīdzības sadali nav iespējams. Šādos gadījumos autori, kuru darbi ir izmantoti filmās, atlīdzību nesaņem.

AKKA/LAA iespēju robežās pat vairākkārt sazinās gan ar producentiem, gan autoriem, lai iegūtu sadales vajadzībām nepieciešamo informāciju, taču atgādinām, ka tieši autora pienākums ir laikus reģistrēt savus darbus. Sadales darbu apjoms aug, un AKKA/LAA resursi ir ierobežoti, tāpēc lūdzam autorus laikus pildīt līgumā noteiktās saistības.

Jo vairāk darbu izmantošanas veidu un to izmantošanas reižu, jo lielāka ir arī aprēķinātā autoratlīdzība. Īpaši uzskatāmi tas redzams VOD (video pēc pieprasījuma) izmantošanas gadījumā. Tas nozīmē, ka muzikālo darbu reģistrēšana ir ne tikai formāls pienākums, bet arī likumīgs pamats autoratlīdzības sadalei un izmaksai.

Laura Kreile,

AKKA/LAA Dokumentācijas un sadales nodaļas vecākā speciāliste

Juridiskās nodaļas aktualitātes 2021. gadā

AKKA/LAA darbs Autortiesību likuma darba grupā

2021. gadā AKKA/LAA pārstāvji strādāja LR Kultūras ministrijas sasauktajā Autortiesību likuma darba grupā, kas izstrādāja grozījumus Autortiesību likumā saistībā ar Eiropas Savienības Digitālā vienotā tirgus direktīvas un Raidorganizāciju direktīvas prasību pārņemšanu Latvijas normatīvajos aktos. Darbs Autortiesību likuma darba grupā ilga cauru gadu, un atsevišķās darba grupas sēdēs piedalījās arī individuāli AKKA/LAA pārstāvētie autori, paužot atbalstu AKKA/LAA pozīcijai. AKKA/LAA šāds atbalsts ir nozīmīgs, jo tādā ceļā tiek apliecināts, ka autori un AKKA/LAA kā autorus pārstāvoša organizācija ir vienoti savā nostājā, jo sevišķi jautājumos, kuri tieši neskar AKKA/LAA kā kolektīvā pārvaldījuma organizācijas darbību, bet attiecas uz autoru individuāli slēgtajiem līgumiem. Digitālā vienotā tirgus direktīvas pārņemšanā tam ir īpaša nozīme, jo liela daļa no direktīvas izrietošajām tiesībām, piemēram, tiesībām uz taisnīgu atlīdzību, tiesībām pārskatīt līgumu un tiesībām saņemt informāciju par darbu izmantošanu un gūtajiem ieņēmumiem, ir individuālo autoru tiesības, kuras viņi īsteno attiecībā uz pašu slēgtajiem līgumiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir licences līgumi par darbu izmantošanu vai līgumi par tiesību atsavināšanu.

Papildus izmaiņām, kuras izriet no jaunāko ES direktīvu prasību pārņemšanas nacionālajā likumdošanā, grozījumi Autortiesību likumā skar arī atsevišķus jau esošus autortiesību ierobežojumus, precizējot to tvērumu, proti:

- autortiesību ierobežojumu attiecībā uz darbu izmantošanu izglītības un pētniecības mērķiem, ne tikai ietverot Autortiesību likumā regulējumu par digitālo pārrobežu izmantošanu, bet arī nošķirot izmantošanu izglītības mērķiem no izmantošanas pētniecības mērķiem un precizējot autoru darbu izmantošanas noteikumus katrā no šiem gadījumiem (Autortiesību likuma 21. pants);
- autortiesību ierobežojumu attiecībā uz darbu izmantošanu bibliotēkās, precizējot to attiecībā uz darbu izmantošanu digitālā formātā bibliotēku ietvaros un attiecībā uz bibliotēku, muzeju un arhīvu tiesībām noteiktos gadījumos darbus reproducēt (Autortiesību likuma 23. pants).

Šobrīd

Autortiesību likuma grozījumi, kas kopumā ir apjomīgi un saistīti arī ar grozījumiem Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā, ir iesniegti Ministru kabinetā starpministriju saskaņošanai.

Autortiesību likuma darba grupā tāpat tika panākta vienošanās par jauna autortiesību ierobežojuma ieviešanu Autortiesību likumā, atbilstoši kuram noteiktām kategorijām piederošus autoru darbus vai to fragmentus (vizuālās un tēlotājas mākslas darbus: gleznas, zīmējumus, grafikas, skulptūras, lietišķās mākslas darbus, dizaina darbus un fotogrāfijas) drīkstēs izmantot publiskas izstādes vai publiskas mākslasdarbu pārdošanas reklamēšanai, ciktāl tas nepieciešams attiecīgā pasākuma popularizēšanai.

Šobrīd Autortiesību likuma grozījumi, kas kopumā ir apjomīgi un saistīti arī ar grozījumiem Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā, ir iesniegti Ministru kabinetā starpministriju saskaņošanai. Daudzos jautājumos Autortiesību likuma darba grupas ietvaros netika panākta vienošanās par visiem darba grupas dalībniekiem pieņemamu likumprojekta redakciju, līdz ar to šobrīd Ministru kabineta ietvaros notiekošās saskaņošanas laikā vairāki darba grupas dalībnieki ir iesnieguši un uztur lūgumus likumprojekta tekstu grozīt. Tas nozīmē, ka līdz pieņemšanai likumprojektā vēl var notikt izmaiņas gan saskaņošanas procesā Ministru kabinetā, gad likuma pieņemšanas procesā Saeimā. Pēc likumprojekta saskaņošanas Ministru kabinetā tas tiks virzīts pieņemšanai Saeimā, kas provizoriski varētu notikt šogad.

AKKA/LAA tiesvedības

2021. gadā AKKA/LAA ar izlīgumu noslēdza tiesvedību ar SIA *Radio Skonto* (radio programma *Skonto*) un AS *TV Latvija* (televīzijas programma *TV24*). Minēto izlīgumu ietvaros puses vienojās gan par autoratlīdzības samaksu par autoru muzikālo darbu izmantošanu

iepriekšējos gados, gan par licences līguma nosacījumiem attiecībā uz autoru darbu izmantošanu turpmāk. Šobrīd vēl aizvien turpinās AKKA/LAA tiesvedība ar VSIA *Latvijas Televīzija* (televīzijas programma LTV1 un LTV7) par muzikālo darbu izmantošanu televīzijas programmās.

Nesēju atlīdzības regulējuma maiņa

2021. gada 14. aprīlī ar Ministru kabineta pieņemtajiem grozījumiem noteikumos par nesēju atlīdzību (Ministru kabineta noteikumi Nr. 321 par tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu atlīdzības lielumu un tās iekasēšanas, atmaksāšanas, sadales un izmaksas kārtību) noslēdzās ilgstošs darbs pie nesēju atlīdzības regulējuma maiņas. Ar pieņemtajiem grozījumiem nesēju atlīdzība tika attiecināta uz viedtālruniem (1,5 EUR par vienību), datoru cietajiem diskām (2,85 EUR par vienību) un ārējiem cietajiem diskām (4% no pirmās atsavināšanas cenas Latvijā), savukārt no nesēju saraksta tika izslēgti *CD* un *DVD*. Izmaiņas veiktas, ņemot vērā datus par to, ka par viedtālruniem nesēja atlīdzība tiek maksāta gandrīz visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, un arī ievērojot Latvijas iedzīvotāju kopēšanas paradumus, kuru izpēte tikai veikta ar Kultūras ministrijas gādību. Tāpat saskaņā ar izmaiņām kolektīvā pārvaldījuma organizācijas ir tiesīgas līdz 25% no iekasētās nesēja atlīdzības novirzīt sociālo, kultūras vai izglītības pakalpojumu finansēšanai. 2021. gada AKKA/LAA kopsapulcē biedri pieņēma lēmumu, atbilstoši kuram 25% no AKKA/LAA iekasētās nesēja atlīdzības tiek novirzīti AKKA/LAA Kultūras un izglītības fondam. Ievērojot faktu, ka pēdējos gados paaugstinās AKKA/LAA īstenotās autoratlīdzības sadales precizitāte, kamdēl samazinās nenoskaidrotās autoratlīdzības apmērs, šāda papildu līdzekļu novirzīšana KI fondā ļaus saglabāt visas iepriekš nodrošinātās KI fonda aktivitātes, kuras līdz tam tika finansētas tikai no nenoskaidrotās autoratlīdzības.

Imants Belogrīvs,

AKKA/LAA Juridiskās nodaļas vadītājs

Autorskolai durvis vaļā

Salīdzinājumā ar pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem šobrīd izpratne par autora tiesībām Latvijas sabiedrībā ir nesalīdzināmi labāka, tomēr no vēlamā joprojām stipri atpaliek. Meklējot iespēju ļaudis ar autortiesībām un blakustiesībām iepazīstināt pēc iespējas agrāk, jau skolas solā, š.g. 13. aprīlī tika atklāta Autorskola – izglītojošs autortiesību izpratnes un apguves projekts skolu jauniešiem un pedagogiem.

Foto: © Ance Bartkeviča

To īsteno Latvijas Republikas Kultūras ministrija sadarbībā ar Latvijas Izpildītāju un producentu apvienību (LaIPA) un Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūru/ Latvijas Autoru apvienību (AKKA/LAA), piesaistot Eiropas Savienības intelektuālā īpašumu biroja (*EUIPO*) finansiālu atbalstu. “Autorskola” ir mācību platforma par intelektuālā īpašuma, tostarp autortiesību un blakustiesību aizsardzības jautājumiem.

“Lai arī likuma izpratnē Latvijā autortiesības tiek aizsargātas, normatīvu pielietojums praksē mēdz kavēties nezināšanas un neizpratnes dēļ,” uz tēmas aktualitāti vērš uzmanību kultūras ministrs Nauris Puntulis. “Tāpēc Kultūras ministrija, būdama tieši atbildīga par autortiesību un blakustiesību jautājumiem, ir iesaistījusies “Autorskolas” izveidē. Šī mācību platforma atraktīvā, viegli izprotamā un uztveramā formātā sniegs būtisku ieguldījumu autortiesību jautājumu skaidrošanā gan pedagogiem, gan pašiem jauniešiem,” atklāšanas pasākumā akcentēja kultūras ministrs.

Autorskolas vietni aicināts apmeklēt ikviens, tās dzīvei var sekot līdz

sociālajos kontos un sociālajos tīklos *facebook.com/autorskola*, *instagram.com/autorskola* un *tiktok.com/@autorskola*.

Autorskola nozīmē arī lekcijas un seminārus skolotājiem un skolēniem visos Latvijas novados, kopš aprīļa tie jau notikuši Jūrmalā, Valmierā, Rēzeknē, Grobiņā un Bauskā. Labā ziņa ir tāda, ka intereses netrūkst – Autorskolas vietne piedāvā gan ērti lietojamu mācību metodisko materiālu, veidotu kopā ar Valsts izglītības satura centru, gan uzskatāmu videomateriālu un tematiskas spēles dažādu vecumposmu skolēniem.

Atklāšanas pasākums vainagojās ar grupas “*Carnival Youth*” uzstāšanos un balvu pasniegšanu – noslēdzās Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas audzēkņu darbu konkurss. Tagad dienaskārtībā ir nākamais radošo darbu konkurss jauniešiem visas Latvijas mērogā, tas noslēgsies septembrī.

Ieva Kolmane,

AKKA/LAA KI fonda sabiedrisko attiecību speciāliste

Kur rodas puķupods

Sagaidot projekta “Autorskola” atklāšanu, šopavasār RDMV notika mākslas un dizaina darbu konkurss, kur audzēkņi piedalījās ar dažādās tehnikās veidotiem radošiem darbiem par Autorskolas aizsardzības tēmu. Kopumā tapa 23 darbi, ko veidoja 43 skolas audzēkņi. Balvas tika piešķirtas koleģiāli – katrs no projekta dalībniekiem, LR Kultūras ministrija, Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība (LaIPA) un AKKA/LAA izraudzījās savu favorītu. Godalgoti tika **Evitas Vilcānes, Roberta Margas un Ances Bartkevičas** darbi.

Ances darbs – “Neatkārtojamais puķupods” bija tas, ko no konkursā iesniegtajiem darbiem par savējo izraudzījās AKKA/LAA. © zīme nav ar likumu noteikta, toties katrs zina, ka tā kalpo kā atgādinājums tam, ka darbs var būt aizsargāts. Vienlaikus – šajā © puķupodā var augt un izaugt jebkas jauns un nebijis, kas pēcāk strādās un elpinās kultūras telpu. Ance mācās Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā (RDMV), interjera dizaina nodaļā. Pati saka – māksliniece, kas ir aktīva un atvērta iespējām, lai gūtu pieredzi un panākumus interjera un arhitektūras jomā.

Kāpēc puķupods, ja uzdevums ir par autortiesībām?

Doma par pašu puķupodu radās nejauši. Pamata ideja bija radīt autortiesību simbola atveidojumus uz koka klucīša, bet man nebija, kur gatavās drātiņas nolikt, toties pie rokas bija puķupods. Kad iespraudu, pasmejās, ka labi izskatās un varētu būt interesanta ideja, un tā es to atstāju un noriskēju. Ja ko varu secināt – vajag riskēt!

Kā ir radīt ko tādu, kā iepriekš nav bijis? Būsi autore/radītāja arī turpmāk?

Mūsdienās diezgan daudz jau izdomāts, tāpēc ir sarežģīti rast oriģinālas idejas, bet man tās parasti rodas brīvā gaisotnē, kad

Mūzika digitālajās platformās

dažādas idejas savienojas kopā un rodas jaunas. Radīt to, kā nav bijis, manuprāt, katram iznāk ikdienā, ja padomā plašāk; bet man visbiežāk to nākas darīt mākslas jomā, no kā noteikti neizdosies izvairīties arī turpmāk, jo šobrīd esmu pievērsusies interjeram un arhitektūrai.

Ko līdz šim zināji par autortiesībām?

Zināju, ka autortiesības pastāv, ka internetā ir bijuši skandāli par plaģiātismu, bet neizpratu, cik ļoti man pašai nākas saskarties ar autortiesībām arī ikdienā un ka tās attiecas ne tikai uz radītajiem mākslasdarbiem, bet pat uz fotogrāfijām, ko pati esmu uzņēmusi.

Ko darīt, lai autori un citi cilvēki būtu zinošāki?

Citiem cilvēkiem, īpaši autoriem, iesaku iepazīties ar autortiesību procesu sīkāk, lai saprastu, kas ir savs, vai neiekļūtu ķībelēs ar autortiesību pārkāpšanu. Var aptaujāt kādu pieredzējušāku autoru, izlasīt likumus internetā vai piedalīties ar šo tēmu saistītos pasākumos.

Jautāja **Ieva Kolmane,**

AKKA/LAA KI fonda sabiedrisko attiecību speciāliste

Jau kopš 2021. gada aprīļa ir spēkā AKKA/LAA un Šveices autortiesību organizācijas *SUISA Digital* līgums. Saskaņā ar to minētā organizācija uzņēmusies administrēt AKKA/LAA pārstāvēto autoru muzikālo darbu izmantojumu pārrobežu tiešsaistes vietnēs gan Latvijas teritorijā, gan visā pasaulē. Mūsu autoriem tas nodrošina efektīvāku viņu tiesību administrēšanu starptautiskā līmenī un iespēju saņemt atlīdzību no arvien lielāka skaita tiešsaistes izmantotāju.

Zemāk pievienotajā sarakstā treknrakstā ir izceltas tās *SUISA Digital* licencētās platformas, kas ir pieejamas Latvijā. Pārējās platformas pie mums šobrīd nedarbojas, taču arī tajās AKKA/LAA autoru darbu izmantojums ir licencēts.

Jāpiebilst, ka AKKA/LAA un *SUISA Digital* līgums neattiecas uz t.s. video pēc pieprasījuma (*video on demand*) vietnēm, kurās pamatā tiek piedāvāti audiovizuāli darbi (filmas u.c.). Tās AKKA/LAA joprojām licencē pati.

Salīdzinot ar citiem darbu izmantojuma veidiem, tiešsaistes platformu licencēšana un autoratlīdzības nogādāšana līdz tiesību īpašniekam prasa ilgāku laiku, tomēr maksājumi no *SUISA Digital* līdz mūsu autoriem jau ir nonākuši.

Reinis Norkārklis,

AKKA/LAA Mediju nodaļas vadītājs

Kas jāzina vizuālo darbu autoriem

Vai vajag savu darbu reģistrēt, ja man ir līgums ar AKKA/LAA?

Vizuālus darbus (fotogrāfijas, gleznas, zīmējumus, lietišķās mākslas darbus, grafikas, skulptūras un citus mākslas darbus) reģistrēt nav nepieciešams, izņemot gadījumus, kad darbi iekļauti grāmatās, kuras var pieteikt publiskā patapinājuma atlīdzībai.

Un ja man nav tāda līguma?

Ja jums nav līguma ar AKKA/LAA, arī nav nepieciešams darbus reģistrēt, jo kopēja vizuālo darbu reģistra Latvijā šobrīd nav. Iesakām katru darbu parakstīt – tā ir viena no pazīmēm, pēc kuras būs vieglāk identificēt, kas ir darba autors.

Ko darīt, lai manu internetā ievietoto darbu neviens nenozog?

Pirms ievietojat savu darbu internetā, ir jāpadomā par vēlamo rezultātu. Ko es vēlos – kas ar manu darbu lai notiek vai nenotiek? Autoram ir ekskluzīvas tiesības rīkoties ar savu darbu pēc saviem ieskatiem. Mākslinieki un fotogrāfi mūsdienās visbiežāk veido profilus sociālajos tīklos (*FB, Instagram, Youtube* un tml.) vai ievieto darbus savās interneta mājaslapās. Ievietojot darbus internetā, autoram, pirmkārt, jāparūpējas par savu darbu aizsardzību – jāizmanto pieejamie rīki, vislabāk vairāki, piemēram, ūdenszīmes, attēla zema izšķirtspēja, darba kopēšanas neiespējamība un tml. Otrkārt, jānorāda kontakti, kur var vērsties, ja kāds ir ieinteresējies par darbu izmantošanu.

Ja ieraugu savu darbu tur, kur tas parādījies bez manas atļaujas, ko man iesākt?

Ja esat līgumattiecībās ar AKKA/LAA, vērsieties pie mums, risināsim jautājumu kopīgi!

Ja neesat – vērsieties pie izmantotāja un piedāvāiet vienoties par jūsu darba izmantošanu. Ja neizdodas, jāvēršas tiesībsargājošās iestādēs, piemēram, policijā.

DSP (digital service providers)

1. 7digital	25. Huawei Music	50. Roximusic
2. Aaptiv	26. Idagio	51. Singa
3. Amazon Music (straumēšana)	27. IMVU	52. Songpop
4. Amazon Music (lejuplāde)	28. JioSaavn	53. StreoApp
5. Anghami	29. Juno Download	54. Smule
6. Apple Music	30. JOOX (Tencent)	55. Soundcloud
7. Apple iTunes	31. KKBox	56. SoundtrackYourBrand
8. Audible Magic	32. Kuaishou	57. Spotify
9. Audiomack	33. Lickd	58. Starmaker Interactive
10. Audius	34. Line Music	59. Tag Mix
11. Bandcamp	35. Linn Records	60. Tencent (MyMuze Vodacom)
12. Beatport – Download	36. Lucky Voice	61. Tidal
13. Beatport Link / Beatsource	37. Melody VR	62. TikTok
14. Better Day Wireless	38. Mixcloud	63. Traxsource
15. Bleep	39. Mondia Media	64. Triller
16. Boomplay	40. Musictime	65. Ultimate Guitar
17. Dailymotion	41. Musopia	66. YouTube
18. Deezer	42. Napster	67. VEVO
19. Emusic	43. Peloton	68. Volumo
20. Facebook/Meta	44. PlayNetwork	69. Whatpeopleplay
21. Flowkey	45. Primephonic	70. Wynk
22. Freqmusic	46. Qobuz	71. Xplore
23. Gaana	47. Raina Music	72. Yousician
24. Guitarbackingtracks	48. Recisio	
	49. Resso (ByTeDance)	

Ziņas

Publiskā patapinājuma atlīdzības administrēšana notiek šādi: dati par darbu izsniegumiem tiek apkopoti par iepriekšējo gadu, bet atlīdzības izmaksa tiek veikta nākamajā gadā, saņemot Kultūras ministrijas piešķirto atlīdzību par autordarbu izmantojumu valsts bibliotēkās.

Vai man vispār vajag slēgt līgumu ar AKKA/LAA?

Nav obligāti, tomēr ļoti iesakām, ja jums ir daudz darbu un tie jau ir pieejami publiski. Darbu izmantojumam ir grūti izsekot. Attēls var būt publicēts grāmatā, tad parādīts televīzijā, pēc tam ievietots kādā mājaslapā. Ir daži likumā noteikti darbu izmantojumi, par kuriem autors var saņemt atlīdzību tikai ar AKKA/LAA starpniecību, piemēram, tukšā nesēja atlīdzība, darbu demonstrēšana kabeļtelevīzijā un vizuālo darbu tālākpārdošana. Līdzko autors slēdz līgumu ar AKKA/LAA, viņa vārds tiek ievadīts autoru starptautiskajā datubāzē un ir iespēja saņemt atlīdzību par darbu izmantojumu arī ārzemēs. Autoram, kurš noslēdzis ar mums līgumu, ir arī iespēja pieteikties Autora stipendijai, kļūt par AKKA/LAA biedru un piedalīties biedrības darba pārraudzībā.

Kas vēl svarīgi?

Mākslinieki un fotogrāfi veic pasūtījuma darbus un par tiem slēdz līgumus. Jāatceras, ka AKKA/LAA nav tiesību iejaukties šādos savstarpēji noslēgtos līgumos, tāpēc aicinu autorus pirms līgumu parakstīšanas tos izlasīt un izprast, vajadzības gadījumā sazinoties ar juristu. Līgumā jāpievērš uzmanība tiesībām – kādas paliek autoram un kādas pasūtītājam. Nereti pasūtītāji līdz ar darba fizisku eksemplāru vēlas iegūt arī visas tiesības uz to, t.sk. atļaut to izmantot trešajām personām. Autors tam var piekrist, bet varbūt tad ir vērts padomāt, lai tiesības tiktu nodotas vai nu daļēji (ne visas) vai uz ierobežotu termiņu, piemēram – uz 5 gadiem. Pēc termiņa beigām tiesības rīkoties ar darbiem atgrieztos pie autora.

Inga Mūrniece,

AKKA/LAA Vizuālo darbu nodaļas vadītāja

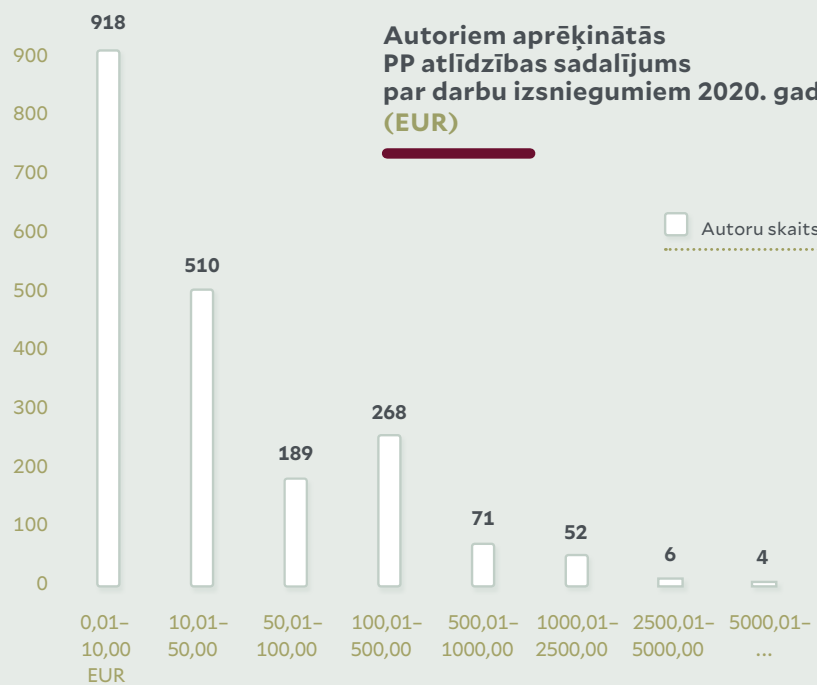
Atgādinām, ka visiem tiesību īpašniekiem, arī autoriem, kas pieteikušies publiskā patapinājuma atlīdzībai, ir iespēja vietnē akka-laa.lv pieslēgties savam personiskajam profilam, kur var redzēt gan reģistrēto darbu sarakstu, gan sekot līdzi atlīdzības izmaksai. Lai kļūtu par reģistrētu lietotāju, ar AKKA/LAA jānoslēdz līgums par piekļuvi vietnei. Lai noslēgtu līgumu un saņemtu paroli vai atjaunotu to, kas nozaudēta, lūdzam rakstīt Autoru daļai (autoriem@akka-laa.lv) vai zvanīt pa tālruni: 67506426 vai 26116669

Publiskā patapinājuma sadale par 2020. gadu

2021. gada rudenī tika apkopoti dati par Latvijas bibliotēkās publiski patapinātajiem darbiem – grāmatām, notīm, fonogrammu un filmu kopijām CD, DVD un VHS formātā. Izsniegumu kopskaits 2020. gadā – 1 671 191: 1 632 606 grāmatām, 2237 – nošu izdevumiem, 36 348 – audio un audiovizuālajiem nesējiem.

Pavisam 2018 autoriem sadalīta publiskā patapinājuma atlīdzība par kopējo summu 269 519,18 EUR, un 3724,37 EUR saņēmuši patapināto darbu blakustiesību īpašnieki. Reizi gadā izmaksājamo atlīdzību tiesību īpašniekiem AKKA/LAA, kā ierasts, pārskaita pirms Ziemassvētkiem. Ja aprēķinātā autoratlīdzība nesasniedz 5,00 EUR, tā uzkrājas un tiek izmaksāta, tiklīdz izmaksājamās summas apmērs sasniedz šo summu. Šajā sadales reizē lielākā aprēķinātā summa pirms nodokļu nomaksas ir 7312,43 EUR. Attēlā lejāk skatāms autoru skaits pa aprēķinātās atlīdzības apmēru (EUR) grupām. No tām visvairāk (918) ietilpst grupā, kam pienākas summas līdz 10,00 EUR.

Autoriēm aprēķinātās PP atlīdzības sadalījums par darbu izsniegumiem 2020. gadā (EUR)

Ziņas

2020. gadā visvairāk pieprasīti joprojām bija kriminālromāni un tēmas, kas saistītas ar vēsturi, vienlaikus atklājot, kā palaikam gluži nesaprotamās pasaules vidū jūtas ar visdažādākajiem izaicinājumiem sastapies cilvēks. Visbiežāk lasītāji izvēlējās Daces Rukšānes romānu “Krieva āda” (1615 izsniegumi). Māra Bērziņa darbs “Aizliegtais pianīns” iekļuva saraksta otrajā vietā (1289), bet Leldes Kovaļovas kriminālromāns “Bezvēsts pazudušās” (1231) ierindojās topa trešajā vietā. Jāpiebilst, ka rezultāti desmitniekā izkārtojās samērā blīvi (skat. tabulu). Latviešu oriģināldzejas kategorijā ar 745 izsniegumiem pirmajā vietā nonāca Ineses Zanderes krājums “Bērns, kas neiekrita”. 591 reizi lasītāji tika izvēlējušies Guntara Rača darbu “Mīlestība ir”, kas nonāca saraksta otrajā vietā. Lasītāju deguniem ir patīcis arī Lotes Vilmas Vītiņas krājums-bilžu-smaržu grāmata “Dzejnieks un smarža” (525 izsniegumi). Viss tops skatāms tabulā.

Statistikas datu apkopošanai izpēte par autortiesību un blakustiesību subjektu patapinājumu 2020. gadā tika veikta 129 bibliotēkās un bibliotēku filiālēs: Latvijas Universitātes bibliotēkā un tās filiālēs (kopā 9), Rīgas Centrālajā bibliotēkā un tās filiālbibliotēkās (kopā 27), Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā un filiālbibliotēkās, arī Liepājas reģiona pilsētu un pagastu bibliotēkās (kopā 31), Jelgavas zinātniskajā bibliotēkā, tās filiālēs un Jelgavas reģiona bibliotēkās (kopā 21), Cēsu centrālajā bibliotēkā un Cēsu reģiona bibliotēkās (kopā 25), Latgales Centrālajā bibliotēkā un filiālbibliotēkās (kopā 7), Ventspils bibliotēkā (tikai CD, VHS un DVD).

Autoriēm un autora tiesību mantiniekiem atgādinām, ka informācija par publiskā patapinājuma atlīdzības saņemšanai piesakāmajiem darbiem iesniedzama, aizpildot AKKA/LAA mājaslapā pieejamo pieteikuma veidlapu. Ja autors piesakās pirmo reizi vai ir mainījušies personas dati, jāaizpilda arī turpat atrodamais autora pieteikums atlīdzības saņemšanai par darbu publisko patapinājumu.

Renāte Kārklīņa,

AKKA/LAA Publiskā patapinājuma nodaļas vadītāja

Latviešu oriģinālproza, Top 25

Grāmatu izsniegumu skaits Latvijas bibliotēkās 2020

Nosaukums	Izsniegumu skaits
1. Dace Rukšāne. <i>Krieva āda</i>	1615
2. Māris Bērziņš. <i>Aizliegtais pianīns</i>	1289
3. Lelde Kovaļova. <i>Bezvēsts pazudušās</i>	1231
4. Arnolds Auziņš. <i>Astotais bauslis</i>	1213
5. Dace Judina. <i>Slazdā</i>	1204
6. Dace Judina, Arturs Nīmanis. <i>Mēmais</i>	1198
7. Dace Judina. <i>Cietāks par dimantu</i>	1196
8. Inga Grenčberga. <i>Sestā sieva</i>	1117
9. Dace Judina. <i>Dēls</i>	1095
10. Rasa Bugavičute-Pēce. <i>Puika, kurš redzēja tumsā</i>	1019
11. Karīna Račko. <i>Sasietā</i>	1000
12. Ilze Freimane. <i>Kafija diviem</i>	963
13. Rolanda Bula. <i>Sīnāja kalna lieta</i>	960
14. Dace Judina, Arturs Nīmanis. <i>Viļņos</i>	931
15. Dace Judina, Arturs Nīmanis. <i>Devītais</i>	904
16. Inguna Bauere. <i>Mazā, klusā sirds</i>	864
17. Inguna Dimante. <i>Skaistuma impērija</i>	831
18. Daina Avotiņa. <i>Ceļā</i>	830
19. Andra Manfelde. <i>Vilcēni</i>	818
20. Gunita Krilova. <i>Driftā tikai lēdijas</i>	792
21. Maija Krekle. <i>Melanholiskais valsis</i>	785
<i>Emīla Dārziņa sapnis par mīlestību</i>	
22. Sabīne Košeļeva. <i>Gurķis Elmārs, kas dikti krenķējās</i>	871
23. Dace Judina. <i>Lāsts</i>	759
24. Vizma Zaķe. <i>Mīlestībai nav brīvdienu</i>	753
25. Monika Zīle. <i>Svešu tēvu grēki</i>	738

Latviešu oriģināldzeja, Top 10

Grāmatu izsniegumu skaits Latvijas bibliotēkās 2020

Nosaukums	Izsniegumu skaits
1. Inese Zandere. <i>Bērns, kas neiekrita</i>	745
2. Guntars Račs. <i>Mīlestība ir</i>	591
3. Lote Vilma Vītiņa. <i>Dzejnieks un smarža</i>	525
4. Ieva Samauska. <i>Vecis iet pa dārzu, pankūkas bārdā</i>	208
5. Andris Marts. <i>Pirms sapnis izgaist, naktī iet</i>	203
6. Inese Paklone. <i>Es pīcas brālēnu cepu</i>	199
7. Uldis Auseklis. <i>Četras otas</i>	168
8. Kārlis Vērdiņš. <i>Dilles tante</i>	144
9. Inese Zandere. <i>Dieguburti</i>	130
10. Inese Zandere. <i>Iekšīņa un āriņa</i>	117

Ziņas

Erudīcijas tests “Autora salāti”

Atrodiet īstās atbildes,
un atbilstošie burti secīgi
veidos atslēgas vārdu!

Atbilde – nākamajā “AKKA/LAA Ziņu” numurā.

1. “Cilvēks, kurš lasa visu, kas pagadās,
nevar lepoties ar dziļām zināšanām.” To teicis:

- Rainis **B**
- Marks Tvens **A**
- Arturs Konans Doils **K**
- Zigmunds Skujiņš **T**

2. LALIGABA 2022 par mūža ieguldījumu
šopavasār tika piešķirta:

- Raimondam Paulam **U**
- Dainai Avotiņai **L**
- Gunāram Bindem **R**
- Pēterim Krilovam **Ū**

3. Cik ilgi ir spēkā autortiesības?

- 70 gadu pēc autora nāves **E**
- Autora dzīves laikā **M**
- Autora dzīves laikā un 70 gadu pēc nāves **A**
- neviens no minētajiem
variantiem nav pareizs **T**

4. Kurš komponists ieviesa modi diriģēt orķestri,
publikai pagriezis muguru?

- Gustavs Mālers **T**
- Rihards Vāgners **S**
- Jāzeps Vītols **U**
- Džordžs Gēršvins **O**

5. Tiesības saņemt atlīdzību par darbu
izsniegumu bibliotēkās jeb publiskā
patapinājuma tiesības Latvijā ir spēkā kopš:

- 1940. gada **G**
- 1990. gada **B**
- 2006. gada **I**
- 2013. gada **E**

6. Dziesmu “Ezers” komponējis:

- Haralds Sīmanis **R**
- Pēteris Draguns **T**
- Aigars Voitišķis **L**
- ne tikai minētie **C**

7. Es publiski izpildu skaņdarbu, ja:

- dungodams eju pa ielu **Z**
- to atskaņoju novada domes
rīkotā Jāņu ballē **I**
- uzstājos radu saietā pie
Ziemassvētku eglītes **Ā**
- mājās klausos to tik skaļi, ka kaimiņi dzird **S**

8. Skulptūru “Divi Raiņi” pie
Latvijas Nacionālās bibliotēkas radījis:

- Teodors Zaļkalns **P**
- Kristiāns Brekte **F**
- Aigars Bikše **S**
- neviens no minētajiem **E**

9. Starptautisko autoru un komponistu biedrību
konfederāciju C/SAC vada:

- Madonna **B**
- Žans Mišels Žārs **E**
- Bjērns Ulveuss **M**
- Eds Širans **S**

10. Purvīša balvu pasniedz:

- kinorežisoriem **I**
- teātra režisoriem **E**
- vizuālās mākslas autoriem **S**
- visiem minētajiem **A**

Autore: Ieva Kolmane

“AKKA/LAA Ziņu”
52. numura
krustvārdu mīklas
atrisinājums

Horizontāli

2. Astronomija.
11. Rubļi.
12. Sūtra.
13. Odere.
14. Marši.
15. Ikona.
16. Dreiberģis.
17. Tosts.
19. Staro.
21. Popārsts.
27. Ķesteris.
28. Dreimane.
30. “Kabata”.
32. Sīslas.
37. Kairiņš.
39. Kalniņa.
40. Vārdo.
41. Tomā.
42. Tina.
43. Varietāte.

Vertikāli

1. Vārsmot.
3. Seijids.
4. Rigoletto.
5. Nate.
6. Manevrēt.
7. Jaspiss.
8. Stakato.
9. Ūberis.
10. Strofa.
18. Ogles.
20. Reina.
21. Parka.
22. Pasta.
23. Rādās.
24. Svešs.
25. Etna.
26. Omra.
29. Tokāta.
30. Kaisme.
31. Brio.
33. Lolo.
34. Stibīt.
35. Skaņas.
36. Pērle.
38. Sver.
39. Kopā.

Pareizā atbilde:

burtu “O” skaits
atminētajā mīklā – 15.

AKKA/LAA Ziņas

- ISSN 1407-4672 • Izdevējs: Autortiesību un komunikācijas konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība •
- A. Čaka 97, Rīga, LV-1011, Latvija • tālrs: +371 67506131 • fakss: +371 67315620 • e-pasts: info@akka-laa.lv •
- www.akka-laa.lv •
- Par izdevumu atbild Ieva Kolmane • Dizains: Grafus •